

LETO V ČECHÁCH A NA MORAVĚ

ŠPECIÁLNA PRÍLOHA
DENNÍKA SME

SAMOSTATNE
NEPREDAJNÉ

TIPY NA VÝLETY • POTULKY PO HRADOCH A ZÁMKOCH • ZÁBAVA S DEŤMI

Allianz

Objavujte svet s naším cestovným poistením

Infolinka +421 2 50 122 222
www.allianz.sk

Ako dobehnúť zameškané

Hneď ako sa oteplilo, ľudia vytiahli zo skriň kufre a začali hľadať, kde by tento rok strávili dovolenku. A nie jednu, veď už dlho nikde neboli, zaslúžia si viac. Dobehnúť všetko, čo po minulých rokoch pre koronu nestihli. Čo tak zažiť kúsok Francúzska, Talianska, Švajčiarska aj Kanady naraz? Ani by to nestálo veľa a vlastne ani netreba ísť ďaleko. Stačí vycestovať na dovolenku k susedom do Česka.

Kto prvýkrát uvidí historické jadro mesta Telč na Vysočine, obmývané vodou rybníkov, okamžite pochopí, prečo je mesto nazývané moravskými Benátkami. Právom je spolu so zámkom na zozname svetového dedičstva. Pohľad na námestie lemované farebnými priečeliami renesančných a barokových domov je doslova rozprávkový. Na Vysočine nájdete

aj kúsok Francúzska. Konkrétne v Jaroměřiciach nad Rokytňou, kde sa nachádza barokový zámok, ktorý prezývajú aj moravské Versailles.

České Švajčiarsko sa zasa považuje za najkrajšiu oblasť Ústeckého kraja. Láka najmä milovníkov prírody svojím slávnym skalným mostom – Pravčickou bránou, ale aj pieskovcovými prevismi, tunelmi, lávkami či plavbou na loďke v divokej tiesňave.

A ak ste ozajstnými milovníkmi turistiky, nemali by ste vynechať známy peší chodník Českou Kanadou, oblasťou, ktorá sa rozkladá medzi južnými Čechami a západnou Moravou. Uvidíte bizóniu farmu, Diablov zadok aj miesto, kde vznikla prvá kocka cukru na svete.

Atrakcií je v Česku neúrekom. Majú tu kostol v tvare päťcípej hviezdy, podzemie, ktoré svetielkuje nazeleno, zámok, ktorý bol celé desaťročia

vymazaný zo všetkých máp, i duchov v kostole. Môžete si vyraziť vlastnú mincu, splaviť rieku, prejsť sa po chodníku v korunách stromov alebo po najdlhšom visutom moste na svete.

K tomu ochutnajte miestnu špecialitu – frgále či trebíčsky veterník s hruškovým lekvárom a odskočte si do starých pivovarov, kde vyrábajú pivo tak ako v časoch Rakúsko-Uhorska.

Leto u susedov môže byť naozaj pestré, je len na vás, čo si vyberiete. Veríme, že bedeker so zaujímavými tipmi na výlety, ktorý práve držíte v rukách, vám s tým pomôže.

Jana Hvozdovičová,
vedúca príloh denníka SME

LETO v Čechách a na Morave

SME

Špeciálna príloha denníka **SME** • SAMOSTATNE NEPREDAJNÉ

Autori textov: Maroš Puček a Pavol Urbánek • Editorka: Jana Hvozdovičová • Manažér projektu a inzercie: Maroš Puček

Dizajn, grafické spracovanie a úprava fotografií: iGor Kovár • Vydavateľ: Petitpress, a. s., Bratislava

Spolupracovníci a zdroje: CzechTourism Slovensko, Kudyznudy.cz, Živý kraj – Destinační agentura, Mesto Kutná Hora, Juhočeská centrála CR, Mesto Brno, Centrála cestovného ruchu Východní Morava, Ústecký kraj, Olomoucký kraj, OstravaInfo, Mesto České Budějovice, Stredočeská centrála CR, Plzenský kraj, Národní památkový ústav, Crystal Valley, Vysočina Tourism.

Foto na obálke: zámok Dobříš – Středné Čechy © Aleš Motejl Czech Tourism

Dátum vydania: 29. júna 2022

Východná Morava

Uvidíte oblúbené Jurkovičove Pustevny, prejdete sa po chodníku v korunách stromov Valaška a nezabudnite ochutnať miestnu špecialitu – frgály.

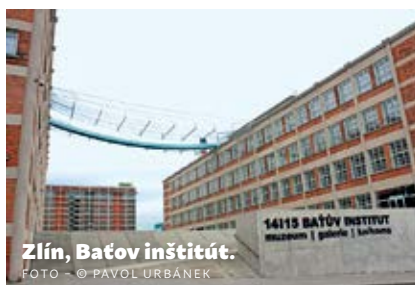
ZLÍN

Mesto Zlín si každý spája s obuvníckou firmou rodiny Baťa. Vďaka výnimočnému rastu, prosperite firmy a vplyvu Tomáša Baťu, ktorý bol aj starostom mesta, sa stal Zlín v medzivojnovom období moderným mestským centrom s osobitným architektonickým štýlom. Tento rok je pre mesto výnimočný – oslavuje 700 rokov od svojho vzniku.

Enormná medzivojnová staveľská činnosť T. Baťu a jeho tímu architektov premenila malé mestečko na aglomeráciu unikátnej funkcionalistickej architektúry so 43 500 obyvateľmi. Typická architektúra záhradného mesta – kolónie baťovských domčekov a továrenský areál sú dnes súčasťou najväčšej mestskej pamiatkovej rezervácie funkcionalizmu v strednej Európe.

Majú tu mrakodrap s kanceláriou vo výťahu, známe filmové štúdiá, populárnu zoo aj obuvnícke múzeum. Jeho expozícia vám priblíži, v čom spočíval hospodársky zázrak, ktorý Tomáš Baťa uviedol do života. Súčasťou expozície je aj druhá najväčšia zbierka obuvi z celého sveta.

Nevynechajte ani návštevu správnej budovy č. 21, kde dnes sídli krajský úrad. Táto budova je prvým česko-slovenským

mrakodrapom a sídlilo v nej riaditeľstvo Baťových závodov. So 17 poschodiami a výškou 77,5 metra bol v čase výstavby v rokoch 1936 – 1938 aj druhou najvyššou budovou v Európe. Technickou raritou budovy je výťah, v ktorom bola umiestnená kancelária riaditeľa podniku s rozmermi 6 x 6 metrov s elektrickou klimatizáciou, telefónom aj s umývadlom.

Týmto výťahom sa môžete aj dnes vyviezť až na terasu mrakodrapu, odkiaľ máte Zlín ako na dlani. Pod sebou uvidíte mesto parkov, z červených tehál vybudovanú Baťovu kolóniu s domčekmi, továrne, školy aj filmové ateliéry.

V jednej z pôvodných budov filmových ateliérov, ktoré produkovali najmä reklamné a dokumentárne filmy, dnes funguje Filmový uzol Zlín. Vrcholným dielom zlínskej funkcionalistickej architektúry je aj Pamätník Tomáša Baťu z roku 1933, ktorý bol v roku 2019 sprístupnený návštevníkom. Vnútri uvidíte vernú maketu Baťovho lietadla Junkers F-13ge, v ktorom v roku 1932 tragicky zahynul.

Počas leta od júna do septembra môžete všetko absolvovať aj so sprievodcom v rámci komentovaných prehliadok mesta Zóna Zlín. Okrem historického centra sa prejdete továrenským areálom so zastávkou pri budovách 14/15, v správnej budove č. 21, zoznámite sa s výškovými budovami na námestí Práce, dozviete sa informácie o spôsobe baťovského ubytovania a typických robotníckych domčekoch. Prehliadky sa konajú každú stredu o 16. hodine a v sobotu o 14. hodine. Stačí sa na ne vopred zaregistrovať na webovej stránke infocentra Zlín.

Zlínský kraj

SKUTOČNÁ DOVOLENKA!

Česká republika

vychodni-morava.cz

BAŤŮV KANÁL

LUHAČOVICE

KROMĚŘÍŽ

BESKYDY

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Jurkovičova rozhľadňa.
FOTO - © M-ARK

Pustevny Libušín a Maměnka.
FOTO - © CZECH TOURISM

BESKYDY – VALAŠSKO

Krásnu prírodu, zrubové chalupy, tunajšie ľudové tradície a vynikajúcu kuchyňu ponúka návštevníkom turistický región rozkladajúci sa na rozhraní Zlínskeho a Moravskosliezského kraja.

Bránou do Beskýd a srdcom regiónu Valašsko je mestečko Rožnov pod Radhoštěm. Najväčším lákadlom je tu najstarší a najväčší skanzen ľudovej architektúry v strednej Európe – Národné múzeum v prírode. Tvorí ho súbor drevených ľudových stavieb, ktoré sem boli prenesené z viacerých miest valašského regiónu.

Jeho srdcom je Drevené mestečko, na príľahlej stráni je Mlynská dolina s funkčným mlynom a pílou a ďalšími zaujímavosťami a expozícia Valašská dedina s hospodárskymi a salašníckymi stavbami.

Múzeum je aj obľúbeným miestom filmárov. Juraj Jakubisko tu nakrúcal Perinbabu, vznikli tu filmy Tajomstvo hradu v Karpatoch či rozprávka Dvanásť mesiacikov.

Súčasťou skanzenu je aj takzvaný Valašský Slavín, kde okolo dreveného kostola sv. Anny sú pochované významné osobnosti Moravského Valašska. Odpočívajú tu zakladatelia rožnovského skanzenu, bratia Jaroňkovci, olympionici Ludvík Daněk a Emil Zátopek. Kúsok nad Mlynskou dolinou stojí 32 metrov vysoká Jurkovičova rozhľadňa, ktorá je obľúbeným cieľom turistov.

Z Rožnova sa môžete vybrať na neďalekú mystickú horu Radhošť. Na jej vrchole sa nachádza kríž z roku 1805 a Kaplnka sv. Cyrila a Metoda, ktorá je najvyššie položeným chrámom v Českej republike. Cestou

Frgále.
FOTO - © RESORT VALACHY

na Radhošť nevynechajte ani zastávku pri soche pohanského boha Radegasta a Pustevny s ikonickými Jurkovičovými útulňami Libušín a Maměnka.

Prejsť sa môžete aj v korunách stromov, novým Chodníkom Valaška. Je dlhý 610 metrov a jeho súčasťou je 22 metrov vysoká kaskádovitá veža, sklenená vyhladková plošina a 150 metrov dlhý závesný „himalajský“ chodník. Chodník Valaška stojí pri hornej stanici lanovky na Pustevnách a zhruba 250 metrov od lanovky smerom k vrcholu Tanečnica.

Keď sa budete túlať Valašskom, určite vyskúšajte tunajšiu špecialitu, frgál, čo je tenučký koláč z kysnutého cesta plnený hruškovým alebo slivkovým lekvárom, prípadne aj makom, tvarohom, čučoriedkami a jablkami.

Vyhlaseným podujatím Valašska je každoročný októbrový gastrofestival vo Veľkých Karloviciach. Je doslova sviatkom všetkých gurmánov a milovníkov valašskej kuchyne. Nechýbajú tu obľúbené ochutnávky, súťaž frgálov, farmársky trh, kuchárske šou, ochutnávky vín či frgálová manufaktúra.

PO STOPÁCH CYRILA

A METODA

Ak ste fanúšikmi pútnických miest a pešej turistiky, vydajte sa napríklad po kultúrnych Cyrilo-metodovských diaľkových trasách zameraných na slovanské kultúrne dedičstvo.

Trasy sú navrhnuté tak, aby prepájali pútnické miesta v regióne a zároveň prinášali informácie o kultúrnom dedičstve raného stredoveku. Ide o hmotné statky, ako sú napr. archeologické náleziská, nálezy a archeoparky – slovanské hradiská, sakrálne stavby, sochy, obrazy, múzeá, galérie, knižnice a ich kultúrne fondy a expozície, ako aj dedičstvo nehmotnej povahy.

Hlavným pútnickým miestom je Bazilika sv. Cyrila a Metoda vo Velehrade, odkiaľ to máte len malý kúsok aj do Archeoskanzenu alebo do Živej vody v obci Modrá. Z Velehradu do dostanete napríklad cez Kopčany do Hodonína či na Svätý Kopeček pri Olomouci.

Pekná trasa vedie aj z Pustevien po hrebni značeným chodníkom na Radhošť, ku Kaplnke sv. Cyrila a Metoda. Na Pustevny môžete dôjsť autom, autobusom alebo špeciálnym cyklobusom.

Zaujímavý okruh je aj okolo Svatého Hostýna. Naň môžete byť dôjsť pešo, alebo sa zviezť autobusom z Bystřice pod Hostýnem. Hlavným lákadlom pútnického miesta je Bazilika Nanebovzatia Panny Márie a Jurkovičova krížová cesta, ktorá patrí k umeleckým skvostom. Zo Svatého Hostýna potom vedie ďalšia trasa do Lukova, kto-

Svätý Hostýn.

FOTO - © TOMÁŠ LENÁRD

Kroměříž zámok.

FOTO - © ČESKÉ DĚDICTVÍ UNESCO

Archeoskanzen Modrá a Velehrad.

FOTO - © TOMÁŠ LENÁRD

Buchlov.

FOTO - © MAROŠ PUČEK

Kaplnka sv. Cyrila a Metoda na Radhošti.

FOTO - © MARTIN PETERKA

Chropyně.

FOTO - © MAROŠ PUČEK

rá je dlhá necelých 15 kilometrov. Cestou sa zastavíte na skalnom útvere Skalní, odkiaľ sa ponúka krásny výhľad na Hostýn.

Z Hostýna pútnici i turisti môžu vyraziť na prehliadku viacerých významných chrámov a kostolov, v ktorých až do septembra sprievodcovia ponúkajú komentované prehliadky v rámci projektu Otvorené brány. Medzi ne patrí napríklad Kostol sv. Morice v Kroměříži, barokový Kostol Narodenia Panny Márie v Rajnochoviciach, pútnický Chrám Narodenia Panny Márie v Štípe alebo Kostol Panny Márie Snežnej v Prevodove.

Zaujímavá trasa je aj okolo obce Žitková,

v oblasti Bielych Karpát, známej ľudovým liečiteľstvom. Okruh vedie prevažne po turistickej trase so stredným prevýšením a má príjemných päť kilometrov.

HRADY A ZÁMKY

Milovníci histórie sa na východnej Morave určite nudiť nebudú. Nachádza sa tu množstvo pamiatok, ktoré určite stoja za návštevu.

Ak vás zaujíma, kde sa nakrúcal oscarový veľkofilm Amadeus alebo filmová miniséria Mária Terézia, navštívte zámok

v Kroměříži. Tento skvost moravskej architektúry slúžil kedysi ako letná rezidencia olomouckých arcibiskupov. Najveľkolepejšími zámokovými priestormi sú Trónna a Manská sála s mimoriadnou maliarskou výzdobou, Lovecká sieň, Cársky salón, historická knižnica a letný byt arcibiskupa. V zámokovej obrazárni sa vyníma aj jeden z najzaujímavejších obrazov v celej Českej republike, Apollón a Marsyas od Tiziana.

Pod východným krídlom zámku sa nachádza Sala terrena, ktorá priamo prepája rezidenciu s Podzámokcou záhradou s rozsiahlym anglickým parkom s jazierkom. Druhá, bohato vyzdobená Kvetná záhrada,

Buchlovice.

FOTO - © ALEŠ MOTEJL

Bevlava.

FOTO - © CZECH TOURISM

Malenovice.

FOTO - © KUDYZNUDY.CZ

Baťov kanál.

FOTO - © PAVOL URBÁNEK

ktorá sa nachádza neďaleko zámku, patrí k najznámejším záhradným dielam na severe. Jej ústredným bodom je osemboká rotunda a celú jej jednu stranu tvorí 244 metrov dlhá kolonáda s bohatou sochárskou výzdobou, z ktorej terasy uvidíte celú krásu záhrady a jej geometrické tvary. Tunajší zámok, záhrady a umelecké zbierky patria k najhodnotnejším v celej krajine a ich unikátnosť potvrdilo aj UNESCO zápisom na svoj prestížny zoznam.

Rozprávkový zážitok si odnesiete aj zo zámku v Buchloviciach, ktorý je postavený v štýle talianskej barokovej vily prelomu 17. a 18. storočia a je obklopený krásnym parkom.

Na neďalekom hrade Buchlov je zasa najstaršie verejné múzeum v Česku a z veže je panoramatický výhľad do krajiny.

Na východnej Morave objavíte aj ďalšie zaujímavé zámky. Na zámku Holešov môžete navštíviť okrem iného aj zámockú hviezdáreň, v ktorej vás uvíta a sprevádza hviezdár v barokovom kostýme.

V Chropyni, bývalom loveckom zámku olomouckých biskupov, si môžete prezrieť najväčšiu zbierku zbraní z 30-ročnej vojny.

Vo Vizoviciach si môžete pozrieť zámok z 18. storočia, ktorý je postavený na mieste bývalého kláštora. Pri jeho prehliadke uvidíte dobové zariadenie a rozsiahlu zbierku vzácných obrazov, prevažne od holandských autorov.

V areáli zoo Lešná sa nachádza malý zámok Lešná, ktorý patrí k najmladším šľachtickým sídlam na Morave. Toto prepychové sídlo malo všetky výdobytky tých čias ako vodovod, ústredné kúrenie, domáci telefón či splachovaciu toaletu. Interiéry aj s pôvodným nábytkom sa veľmi dobre dochovali do dnešných dní.

V Zlíne – Malenoviciach môžete navštíviť historické interiéry hradu zo 14. storočia. Dnes tam sídli Múzeum juho-východnej Moravy a expozíciu spestrujú koncerty, šermiarske vystúpenia či nočné prehliadky.

V SEDLE BICYKLA

Stovky kilometrov cyklochodníkov robí východnú Moravu atraktívnym miestom pre cyklistov aj inline korčuliarov. Vydať sa môžete na nenáročných výlety do prírody aj na horské traily. Pre adrenalínových jazdcov ponúka región aj množstvo atraktívnych bikeparkov, skateparkov a trasy so špeciálnym povrchom určeným pre inline korčuliarov.

Medzi najznámejšie cyklotrasy patrí zhruba 160 kilometrov dlhá cyklotrasa Bečva na Valašsku. Od prameňa rožnovskej alebo vsetínskej rieky Bečvy až po jej sútok s Moravou prejdete na nej viac ako 160 kilometrov po značenej cyklotrase vinúcej sa pozdĺž rieky Bečvy. Prevedie vás regiónom s jedinečnou valašskou architektúrou až na rovinnatý región Hanej.

Ďalšie cyklotrasy pre cyklistov a inline korčuliarov môžete nájsť pozdĺž Baťovho kanála. Cyklotrasa je dlhá niečo vyše 80 kilometrov a vďaka nenáročnému terénu

PRAHA

LUHAČOVICE

hotel Jurkovičův dům ****

Poznávacia relaxačná dovolenka v Luhačoviciach

- Spoznajte odkaz D. Jurkoviča a ubytujte sa v unikátnych hoteloch – architektonických skvostoch na najkrajšom mieste v Luhačoviciach
- Objavte jedinečné regióny Valaška a Slovákka – na vlastnú päsť alebo s našou cestovnou agentúrou
  - Doprajte si liečivé kúpele, relaxačné masáže a kúpeľné procedury
  - Zažite nezabudnuteľnú dovolenku v mieste, kam sa budete chcieť vracat

zdravotné i relaxačné masáže

hotel Jestřabí*** architekta D. Jurkoviča

Baťov kanál

Luhačovice.
FOTO - © VÁCLAV JIRÁSEK

Cyklohodník Bečva.
FOTO - © KUDYZNUDY.CZ

s minimálnym prevýšením je ideálna pre rodiny s deťmi aj seniorov a korčuliarov. Na cyklohodník nadväzujú ďalšie trasy Moravských vinárskych cyklohodníkov. Môžete sa vydať napríklad aj jedným smerom na bicykli a späť sa zviezť výletnou loďou alebo sa nalodiť aj s bicyklom na hausbót a kombinovať plavbu s vychádzkami pozdĺž Baťovho kanála.

Atraktívna je aj diaľková medzinárodná cyklotrasa BEVLAVA (Bečva – Vlára – Váh), prevedie vás prekrásnou krajinou moravsko-slovenského pohraničia, od Vsetína až po Nemšovic. Čaká na vás 35 kilometrov aj s napojením sa na cyklotrasu Bečva aj na slovenskú Vážsku cyklomagistralu. Cyklotrasa vedie nádherným údolím rieky Vlára a prekonáva masív Bielych Karpát. Po jej trase vás prevedú jednotné informačné tabule, na ktorých nájdete zaujímavosti z okolia.

V prípade, že ste nároční horskí cyklisti, môžete kedykoľvek odbočiť a využiť okolité strmé svahy. Naopak, ak túžite po nenáročnom teréne v údolí riečnej nivy, mô-

žete sa pohybovať iba pozdĺž rieky. Na trase si môžete spraviť prestávky a pozrieť si hrad Brumov, vojenské pamätníky, kaplnky, nové expozície o architektúre v mestečku Valašské Klobouky.

LUHAČOVICE

Toto známe kúpeľné mestečko je miesto, kde sa môžete zhlboka nadýchnuť čerstvého vzduchu, nasať ducha slovenského architekta Dušana Jurkoviča a ešte urobiť niečo pre svoje zdravie.

Luhačovice sú známe dlhoročnou tradíciou liečby dýchacích ciest, ako sú astma, alergie a aktuálne aj liečba zápalov pľúc po covide, takisto tráviaceho a obehového ústrojenstva, onkologických či nervových chorôb, obezity, cukrovky aj pohybového aparátu.

Hlavný prím v liečbe hrajú prírodné silne mineralizované a oxidom uhličitým vysoko presýtené minerálne vody. Tie majú svoje uplatnenie predovšetkým pri inhalá-

ciách, počas ktorých zvlhčujú povrch dýchacích ciest, pomáhajú rozpúšťať hlien a uľahčujú odkašliavanie. Samotnú liečbu potom podporia prechádzky na čerstvom vzduchu či dychová gymnastika. Minerálne vody sú využívané aj pri uhličitých kúpeľoch, počas ktorých bublinky oxidu uhličitého priľnú na pokožke. Prekrvujú ju, otvárajú póry a tým zaisťujú lepšie vstrebávanie účinných minerálnych látok z prírodnej Janovej vody. Kúpele tiež priaznivo pôsobia na srdcový a cievny systém, napríklad na znižovanie krvného tlaku.

História tunajších prameňov siaha až do 17. storočia a odvtedy bolo na území Luhačovic objavených 16 kyseliek a jeden sírny prameň. Najznámejšími minerálnymi prameňmi sú Vincentka, Aloiska, Ottovka, Prameň Dr. Šťastný a Sv. Jozefa. Ich teplota sa pohybuje medzi 10 – 12 stupňami Celzia a patria k najúčinnnejším v celej Európe. Každú hodinu z liečivých prameňov vyvieira z hĺbín zeme 15-tisíc litrov minerálnej vody, za ktorou sem chodia tisíce návštevníkov.

Ak máte chuť na prechádzku, môžete sa vydať napríklad k blízkej Luhačovickej priehrade alebo navštíviť tunajší zámok. Pýchou Luhačovic sú aj stavby slávneho architekta Dušana Jurkoviča, ktorý tomuto kúpeľnému mestečku vtlčil punc jedinečnosti. Na začiatku 20. storočia postavil unikátny súbor kúpeľných stavieb v štýle ľudovej secesie. Dodnes sa zachoval napríklad Jurkovičov dom, ktorý je najkrajším a najobľúbenejším kúpeľným domom v Luhačovičiach. K ďalším jeho stavbám patria Chaloupka, Vila Jestřábí, Hudobný pavilón, budovy Vodoliečebných a Slnečných kúpeľov a dve vily – Valaška a Vlastimila. Nedávno bola zrekonštruovaná aj kúpeľná kolonáda s halou Vincentky.

Brno a okolie

Špilberk v Brne bol väzením pre najťažších zločincov, podzemie ukrýva alchymistické laboratórium. Navštívte slávne funkcionalistické vily aj miznúci areál slávnej Zbrojovky.

Brno

FOTO: © ALES MOTEJL CZECH TOURISM

ŠPILBERK A VÝHLADY

Dominantou mesta je hrad Špilberk, ktorý sa preslávil aj tým, že za čias cisára Jozefa II. bol väzením pre najťažších zločincov ríše. Dnes jeho interiéry slúžia expozíciám Múzea mesta Brna. Ďalšou neprehliadnuteľnou atrakciou Brna je Katedrála svätého Petra a Pavla. Okrem nádhernej gotickej výzdoby a chrámového pokladu ponúka aj výstup na 84 metrov vysokú vežu, odkiaľ je krásny výhľad na mesto. Podobne krásny pohľad na centrum zažijete z ochodze 63 metrov vysokej Radničnej veže.

PODZEMIE

Brno má čo ukázať aj pod svojím povrchom v slávnom podzemí. V centre mesta pod Zelným trhom, ktorý bol vždy rušným miestom obchodovania, vznikali pivnice už od stredoveku. Slúžili na uchovávanie potravín aj ako úkryt v čase vojen. Dnes je tento labyrint sprístupnený návštevníkom, ktorí si môžu na vlastné oči pozrieť unikátnu spleť stredovekých chodieb a pivníc. Súčasťou prehliadky je al-

chymistické laboratórium pripomínajúce slávnych lekárov, lekárnikov a fyzikusov, ktorí v Brne pôsobili a preslávili mesto po celej Európe.

Na miestnu vinársku tradíciu upozorňuje stará vína pivnica a historická krčma. O tienistých stránkach života v dávnych časoch rozprávajú repliky mestského praniera a klieťky bláznov, ktoré v 17. storočí stáli na trhovisku.

Zaujímavý je aj Mincmistrovský sklep na Dominikánskom námestí. Komplex tvorí Pivnica domu mincmajstrov a zrekonštruované pivnice Novej radnice. Tamojšia expozícia pripomína dnes už takmer zabudnuté remeslo razenia mincí v Brne a na Morave. V expozícii nechýba ani audiovizuálna prezentácia histórie a súčasnosti mesta a občas tu svoje umenie návštevníkom predvádza aj skúsený mincmajster.

KOSTNICA

Podzemným unikátom je aj kostnica pri Kostole sv. Jakuba, kde sú pochované obete stredovekých morových epidémií a vojnových udalostí z čias 30-ročnej

vojny. Tento rok vás privíta v novom šate aj pivnica pod Novou radnicou, jedna zo súčastí brnianskeho podzemia. Nová expozícia s názvom Ohnivý kôň a drak tu láka na poznávanie histórie a povestí mesta interaktívnou formou. Súčasťou budú aj dve rozhybané animácie z obdobia baroka a obliehania Brna Švédmi od výtvarníčky Veroniky Vlkovej.

SLÁVNE VILY

Pri návšteve Brna by ste nemali vynechať ani prehliadku štyroch slávnych a ikonických vil. Tou najznámejšou je funkcionalistická vila Tugendhat, ktorá bola pre svoju jedinečnosť zapísaná aj na zoznam UNESCO. O jej návštevu je veľký záujem a tak si lístky rezervujte vopred.

Na pozemku, kde stojí vila Tugendhat, sa nachádza aj vila rodiny Löw-Beer, ktorí tu bývali v rokoch 1913 – 1939 a dnes slúži ako múzeum. Tretou vilou je Jurkovičova vila v brnianskej časti Žabovřesky so stálou expozíciou. Poslednou vilou, ktorá preslávila Brno, je Vila Stiassni, známa aj ako vládna vila. Bola postavená v rokoch 1927 – 1928.

Brno – Špilberk.

FOTO – © ARTIS REKLAMNÍ STUDIO

Kostnica.

FOTO – © TIC BRNO

Podzemní labyrint – alchymistická díelňa.

FOTO – © TIC BRNO

Brno – vila Tugendhat.

FOTO – © UPVISION

SO SPRIEVODCOM

Prehliadky mesta však nemusia byť len o historických atrakciách a mestské turistické infocentrum vám ho predstaví aj z inej perspektívy. Ukážu vám bežne nedostupné pamiatky, zabudnuté lokality aj miesta, ktoré často míňame bez povšimnutia. Autentické prehliadky mesta v každom ročnom období prinášajú rôzne témy. Novinkou tohto roku je spolupráca s Brnianskym výstaviskom a tiež trasy so sprievodcami zamerané na Chodníky tretieho odboja, spojené s odbojom proti represiam katolíckej cirkvi v 50. rokoch. K trasám bude patriť aj téma Preč s okupantmi, zameraná na rok 1968. V letných mesiacoch sa môžete schladiť aj v sprístupnených kostoloch s projektom Brno a jeho chrámy.

ZBROJOVKA

Už tretí rok sa v Brne venujú aj špeciálnej téme zameranej na zabudnutú industriálnu históriu mesta s projektom Brno Industrial. V posledných dvoch rokoch bola

hlavnou témou projektu niekdajšia slávna textilná éra Brna. V tomto roku sa téma rozšírila o strojárstvo a miznúci areál slávnej Zbrojovky Brno, kde sa okrem zbraní vyrábali aj šijacie stroje, licenčné písacie stroje, automobily, traktory či výpočtová technika. To všetko si budete môcť prejsť po troch peších trasách alebo na dvoch vyhladkových jazdách minibusom.

PODUJATIA

Brnianske centrum oživa počas leta aj viacerými podujatiami, kde na každom rohu môžete vidieť niečo zaujímavé. V jeho uliciach dostávajú priestor rôzne akcie a festivaly ako Pop Messe od 29. – 30. júna, Brasil Fest Brno od 5. – 7. augusta, Maratón hudby Brno od 11. – 14. augusta alebo Festival Uprostred trvajúci od júna do augusta.

V rámci projektu Gourmet Brno môžete v meste spoznať aj mnohé útulné kaviarne, výborné reštaurácie a bistrá, lokálne pivničky a letné záhradky, ale aj vychytané zmrzlinárne Tomivo Gelato, Ještě jednu či Božský kopeček, prípadne čokoládovňu

Mínach. Gastro sprievodcu po týchto zariadeniach si môžete vyzdvihnúť v turistických infocentrách. Skvelým spoločníkom pri spoznávaní mesta môže byť aj turistická karta Brnopas, s ktorou získate zaujímavé zľavy a vstupy zadarmo do viacerých výletných cieľov mesta a takisto Juhomoravského kraja. Získate s ňou napríklad bezplatnú MHD, vstup do Zoo Brno aj do podzemia, prednostnú kúpu vstupenky do vily Tugendhat či vstup do zámku v Moravskom Krumlove, kde budete môcť obdivovať slávnu Slovanskú epopej od Alfonza Muchu.

ZOO PARK VÝŠKOV

Z Brna si môžete odskočiť aj do blízkeho Zoo Parku vo Vyškove, ktorý je zameraný najmä na chov exotických domácich a hospodárskych zvierat. V zooloži nájdete pavilóny Afriky, Ázie a Južnej Ameriky so zvieratami žijúcimi na týchto kontinentoch, pavilón hrabavej hydiny, expozíciu sibírskych a bengálskych mačiek, expozíciu nutrií a králikov. Nedávno tu otvorili aj novú expozíciu sladkovodných rýb. Ide o vodnú

Zoo Brno – panda červená.
FOTO - © ROMAN KOČÍ

nádrž s terasou a suterénnu pozorovateľňu. Návštevník sa dozvie zaujímavosti o rybníkárstve, rybníkoch a chove rýb.

Súčasťou zooparku je Vyškovská hvězdáreň a DinoPark. Oba objekty predstavujú ideálne spojenie, ako spoznať dávno vyhynuté a súčasné zvieratá.

DINOPARK

Keď v zoologickej záhrade nasadnete na špeciálny vláčik DinoExpres, ten vás

Dinopark.
FOTO - © DINOPARK

dovezie do DinoParku, kde sa zoznámite s modelmi pravekých zvierat v životných veľkostiach.

Medzi neprehliadnuteľné novinky patrí 30 metrov vysoký Argentinosaurus, najväčší robotický model DinoParku.

Nachádza sa tu aj 4D kino a absolútne ojedinelá visutá lanová dráha DinoBike, ktorá vám umožní pohľad na DinoPark z vtáčej perspektívy.

Jazda nad hlavami dinosaurov vo výške až 11 metrov bude nezabudnu-

teľným zážitkom pre každého odvážlivca. Špeciálne skonštruovaná dráha v korunách stromov má dĺžku 312 metrov a pohybuje sa po nej šliapaním do pedálov vlastnou silou. Na návštevníkov čaká 10 šliapacích kabínok. Cestu zvládnete za 10 – 15 minút, záleží na tom, ako rýchlo šliapete do pedálov.

Okrem modelov dinosaurov tu nájdete množstvo atrakcií pre deti všetkých vekových kategórií. Zo zooparku a späť vás zadarmo prevezie cestný vláčik DinoExpres.

BP 220917

A ČO
PREBUDÍ
BRNO
V TEBE?

GO TO BRNO.cz ←

#brnotruestory

OLOMOUC

Zrelaxovať sa dá v rozsiahlych parkoch, obľúbený je areál Flora Olomouc, veľká zoológická záhrada, aj moderný akvapark. Každý si v hlavnom meste kraja vyberie to svoje.

Centrom mesta je Horné námestie, najstaršie námestie v meste, na ktorom stojí Stĺp Najsvätejšej Trojice, jedna z najväčších voľne stojacich barokových sôch v strednej Európe. Tento 35 metrov vysoký monument vyzdobený takmer 40 sochami a v jeho vnútri je aj malá kaplnka.

Na jeho vysvätení, ktoré sa konalo v roku 1754, sa osobne zúčastnila cisárovná Mária Terézia s manželom Františkom Lotrinským. Ide o najväčšie zoskupenie barokových sôch v rámci jednej skulptúry v strednej Európe, čo ocenilo v roku 2000 aj UNESCO zápisom pamiatky na svoj prestížny zoznam.

Stĺp stojí na Hornom námestí, oproti radnici, ktorého súčasťou je aj originálny orloj a tiež 75 metrov vysoká veža, odkiaľ uvidíte všetky najdôležitejšie pamiatky Olomouca z vtáčej perspektívy. V budove radnice si môžete prezrieť tri stále expozície: Expozíciu orloja, História olomouckej radnice a Olomouc v premenách storočí. Expozície sú voľne prístupné verejnosti počas úradných hodín magistrátu.

Na námestí sa nachádza hneď niekoľko fontán, tou najväčšou v celom meste je Caesarova fontána, ktorá zobrazuje legendu o založení mesta. Po celom meste nájdete ohromné množstvo náboženských stavieb, či už ide o kostoly, katedrály, či kláštory.

K najväčším cirkevným olomouckým pamiatkam patrí Katedrála svätého Václava nachádzajúca sa v areáli Olomouckého hradu na Václavskom návrší. Katedrála sa pýši druhou najvyššou kostolnou vežou v Česku a najväčším moravským kostolným zvonom.

Za návštevu stojí aj Arcibiskupský palác, ktorý je významným príkladom barokovej palácovej architektúry. V jeho útrobach sa odohrali významné udalosti ako napríklad intronizácia (slávnostné uvedenie na trón) cisára Františka Jozefa I., navštívila ho Mária Terézia aj pápež Ján Pavol II. V súčasnosti je turistom sprístupnený jeden prehliadkový okruh, ktorý vám ukáže reprezentatívne sály. Interiéry majú dochovanú bohatú výzdobu a sú zariadené dobovým mobiliárom.

Olomoucký kraj

Sídli tu starobylá univerzita, arcibiskupstvo, Moravská filharmónia, je tu celý rad múzeí a divadiel.

Olomouc katedrála sv. Václava.
FOTO - © UPVISION

Sv. Kopeček.

FOTO - © LIBOR SVÁČEK, CZECHTOURISM

Bobová dráha Hrubá Voda.
FOTO - © RESORT HRUBÁ VODA

Olomouc. Stĺp Najsvätejšej Trojice a v pozadí Radnica.
FOTO - © LIBOR SVÁČEK, CZECHTOURISM

Opomenúť by ste však nemali ani návštevu nevšedného Kostola svätého Mórica na Ulici 8. května, neďaleko Horného námestia, kde sa aktuálne po generálnej oprave navracajú najväčšie organy v Česku.

Oblíbeným výletným cieľom je aj známe pútnické miesto Svätý kopeček, nachádzajúci sa pár kilometrov za mestom. Jeho dominantou je barokový komplex stavieb zo 17. a 18. storočia s premonštrátskym kláštorom a Bazilikou Navštívenia Panny Márie. Návštevníkom je v bazilike k dispozícii návštevnícky okruh, ktorý ich zavedie na chór, odkiaľ je jedinečný pohľad na interiér baziliky, ale aj do reprezentačných sál. V chrámovom múzeu sú vystavené monštrancie, relikviáre, omšové rúcha, ale aj expozícia pútnictva.

BOBOVÁ DRÁHA

AJ MINIKÁRY

Olomoucký kraj má pre výletníkov viacero atrakcií. Vydať sa môžete napríklad na bobovú dráhu v areáli Parku športu Hrubá Voda na východ od Olomouca. Je

atraktívna a rýchla, zasadená v krásnom prostredí Oderských vrchov. Dĺžka dráhy je 851 metrov a v závere trate nechýba dych berúca otočka o 360 stupňov.

V areáli Kouty v Jeseníkoch si zase môžete vyskúšať najdlhší zjazd na kolobežke v Českej republike. Na vrchol k nádrži Dlouhé stráně vás tam vyvezie Kouty bus, kde si požičiate kolobežku a užijete si 17 kilometrov dlhý zjazd po asfaltovej ceste späť do areálu.

Vyskúšať si môžete aj jazdu na terénnych minikárách v areáli Na Smrťáku v Jeseníku. Svišťať tu budete zo svahu, na ktorý vás vyvezie vlek. Káry majú brzdy, odpruženie na všetkých štyroch kolešákoch a hrebeňové riadenie.

PRE BIKEROV

Ak jazdíte na horskom bicykli a baví vás jazda po úzkych cestičkách, potom sú v regióne práve pre vás k dispozícii Rychlebské a Lipovské cyklotraily, ktorých zmyslom nie je dôjsť čo najďalej a prejsť čo najväčší počet kilometrov, ale užiť si jedinečnú krajinu Rychlebských hôr a okolie Hornej Lipovej.

Trasy v celkovej dĺžke vyše 40 km vás

prevedú cez suťové polia aj cez brody, niekde vedú len jemným zárezom v hľnitej pôde, inokedy sú dômyselne vykladané z opracovaných kameňov. Medzi novinky tu patrí pumptrack a cvičné dráhy so skokmi a kamennými sekciami.

Najľahšou traťou je trail v povodí Čierneho potoka, vedie spočiatku po asfalte a pevnej lesnej ceste, potom po úzkej cestičke lesom s jemným štrkom. Trasu zvládnu aj deti, ktoré majú aspoň základnú skúsenosť s jazdou v teréne. Celý okruh zaberie 90 až 120 minút.

Ťažšou trasou je Trail Dr. Wiessnera pod Sokolím vrchom. Bikeri tu musia počítať s veľkým prevýšením a náročným terénom, kde úzka cesta kľučkuje v početných zákrutách. Ďalšia, Superflow trail ponúka terénne vlny a klopné zákruty.

Základné zázemie cyklochodníkov nájdete v obci Čierna Voda. Bikerom tu slúži sezónne Infocentrum Rychlebských cyklochodníkov a Testcentrum celoodpružených bicyklov GT s požičovňou bicyklov, cyklistických doplnkov a servisom. Chodníky sú určene skúseným cyklistom, ktorí zvládajú technickú jazdu v teréne.

Prameň Odry.

FOTO - © VLADISLAV ŠTEKŘ

Kostol sv. Anny, Libavá.

FOTO - © OKRÁSLOVACÍ SPOLEK LUBAVIA

K PRAMEŇU ODRY

V Oderských vrchoch, východne od Olomouca v lokalite vojenských lesov Libavá aktuálne vyrástol veľmi pekný turistický chodník vedúci k prameňu Odry.

Vyraziť si sem môžete počas víkendov a štátnych sviatkov, keď sa tu nekonajú vojenské cvičenia. Auto zaparkujete na vyhradenom parkovisku v obci Kozlov a vydáte sa po červeno značenej trase. Pohybovať sa mimo nej je zakázané.

K prameňu sa pohodlne dostanete aj s kočíkom a dokonca sa tam dostanú aj vozičkári, keďže sa ide po celý čas po asfaltovej ceste a posledný úsek do terénu je trasa vedená po novom stabilnom chodníčku z drevených dosiek. Na mieste prameňa stojí malý drevený prístrešok s lavičkami, vybetónovaná studňa a náučná ceduľa. Dĺžka prechádzky tam a späť je zhruba tri kilometre.

V lokalite mestečka Libavá, v Starej Vode môžete počas sobôt od 10. do 14. hod. navštíviť aj honosný barokový Kostol sv. Anny, vystavaný v rokoch 1683 až 1688 podľa projektu architekta Giovanniho Pietra Tencallu. Jeho interiéry zdobia vzácne fresky, ktoré vytvoril taliansky majster Giovanni Carlone. To-

Bouzov.

FOTO - © SHUTTERSTOCK

to v minulosti vyhľadávané pútnické miesto bolo dlhý čas izolované vo vojenskom priestore. Neďaleko kostola sa nachádza aj Kráľovská studnička s liečivou vodou.

BOUZOV

Cez dva padacie mosty jedného z najnavštevovanejších hradov v Českej republike prešlo už viacero kráľov a princiev, keďže je rajom filmárov a vzniklo tu množstvo hraných rozprávok a filmov. Napríklad aj jedna z najznámejších rozprávok O princeznej Jasněnce a létajícím ševci.

Do roku 1696 hrad striedavo vlastnili príslušníci rôznych českých a moravských rodov, potom panstvo s hradom kúpil rád nemeckých rytierov. V roku 1939 ho skonfiškovali nacisti, Hitler ho daroval Himmlerovi a hrad sa stal sídlom SS. Od roku 1945 je majetkom štátu.

Dnešnú podobu typického romantického sídla získal hrad po rozsiahlej prestavbe v rokoch 1895 – 1910. Dôvodom rekonštrukcie bol plán arcivojvodu Eugena Habsburského, veľmajstra rádu nemeckých rytierov, objekt prestavať na letné šľachtické sídlo. Vznikla tak doko-

nalá ilúzia mohutného stredovekého sídla, kde sa prelína niekoľko umeleckých slohov.

Mobiliár na hrade pochádza prevažne zo súkromných zbierok arcivojvodu Eugena a čiastočne zo zbierok rádu nemeckých rytierov. Najcennejšou časťou hradu je hradná kaplnka s gotickým oltárom, vyzdobená náhrobnými kameňmi rádových majstrov.

Za pozornosť určite stojí aj hradná zbrojnica, pôvodná gotická sála, Stĺpová sieň i reprezentatívne priestory – Rytierska sála a Lovecká sieň. Nahliadnúť môžete do tajov hradnej kuchyne, bytu arcivojvodu Eugena, šatne hradnej kapely či do tajnej chodby. Vybrať si môžete z niekoľkých okruhov trás a prehliadok. Veľké nadšenie malých aj veľkých návštevníkov vzbudzujú aj nočné romantické prehliadky.

HELFSŤÝN

Neďaleko od Olomouca sa na kopci týči rozsiahly stredoveký hrad Helfštýn. Ako jeden z mála hradov v Česku nebol vo svojej histórii nikdy vojensky dobytý. Významnou pevnosťou bol až do roku 1656, keď bolo jeho opevnenie zrušené

Olomoucký kraj

Dve tváře, čo vás dostanú

Ochutnaj Moravu na bicykli, ochutnaj ten rozdiel

Cyklisti a gurmáni, čaká vás 13 zastávok na 91 kilometrovom okruhu. Štart aj cieľ je na vlakovej stanici v Zábřehu na Morave, kde si môžete požičať bicykel. Trasa je variabilná a záleží len na vás, ako veľmi si ju chcete vychutnať. V teréne ju nájdete podľa žltých značiek s názvom trasy. Na čo sa môžete tešiť? Okrem športového výkonu tiež na chuťové aj čuchové zážitky, safari s hospodárskymi zvieratami, nahliadnutie do histórie miestnych tradícií, alebo na čarovné výhľady do krajiny. Na trase sú dve dobíjacie stanice na elektrobicykle. Súťaživého ducha môžete podporiť zbieraním pečiatok do hracej karty. Odmenou pre vás bude magnetka.

OCHUTNAJ MORAVU NA BICYKLI,
OCHUTNAJ TEN ROZDIEL

Tvargle

Tvargle a pivo to patria k sebe. Nenechajte si ujsť unikátny chuťový zážitok! Firma sa snaží nadviazať na históriu produkcie tvarôžkov a piva vo Veľkej Bystrici. V roku 2020 začali moderným pivovarom. Všetky piva, ktoré produkujú sú nefiltrované a nepasterizované, pripravené z najlepších surovín, s vodou z vlastnej studne a s maximálnym podielom ručnej práce. Okrem tradičných ležiakov tu počas roka pripravujú až 20 pivných špeciálov. Na priestory pivovaru nadväzujú zrekonštruované kamenné pivnice. Výroba tvarôžkov sa tu novo obnovila v rovnakom roku ako pivovar a to pod rokmi prevereným a zľudoveným názvom Tvargle. Remeselná výroba tvarglí prebieha pod valcovými klenbami, s vysokým podielom ručnej práce. Jedinečné klimatické podmienky pivníc majú pozitívny vplyv na zrenie tvarglí, ktoré tu získajú svoju nezameniteľnú chuť a vôňu a vracajú sa tak k pôvodnej tradícii výroby tejto gastronomickej pochúťky v regióne Haná.

TVARGLE

Tančiareň v Račom údolí

Pôvodný názov bol „George Halle“ – na počesť arcibiskupa kardinála Georga Koppa, ktorý ju nechal postaviť. Tančiareň bola postavená v secesnom štýle a patrila k vyhláseným výletným miestam obyvateľov Javorníka a širokého okolia. Obdobie secesie bolo pôvabné, vzdušné, romantické, nie nadarmo sa mu hovorí „BELLE EPOQUE“, „krásne časy“. Presne taká atmosféra na vás dýchne, keď uprostred zelene v Račom údolí uvidíte opäť farbami, ladnými krivkami a ornamentmi roztancovanú budovu tančiarne.

TANČIAREŇ V RAČOM ÚDOLÍ

Termály Losiny

Jedinečný termálny park, ktorý v Českej republike nemá obdoby - spojenie relaxácie, regenerácie, odpočinku a blahodarnej termálnej vody. Ako jediný ponúka relaxačný a regeneračný vodný svet a bazény napustené prírodnou termálnou vodou. Základom tunajšej filozofie je súznenie človeka s prírodou. Môžete sa tešiť na deväť termálnych bazénov, samozrejme nechýbajú ani vodné atrakcie a čerešničkou na torte je saunový svet, kde sa dokonale uvoľníte.

TERMÁLY LOSINY

Hrad Helfštýn.
FOTO - © M-ARK

Sky Bridge 721.
FOTO - © PAVOL URBANEK

Sky Bridge 721.
FOTO - © PAVOL URBANEK

Kolobežky Kouty.
FOTO - © AREAL KOUTY

Terénne minikáry na Smrťáku.
FOTO - © V-JESENÍKACH.CZ

a hradné zbrane boli prevezené do Olomouca. Hrad začal chátrať a na začiatku 20. storočia už z neho bola len zrúcanina.

Hrad má päťicu brán, množstvo bástí, veží a rozsiahly systém vnútorného i vonkajšieho opevnenia. V súčasnosti sú na hrade návštevníkom sprístupnené štyri nádvorja. Nedávno bola dokončená náročná rekonštrukcia renesančného paláca, ktorým návštevníci získali nový návštevnícky okruh. Ten ponúka unikátne výhľady do okolia, ale aj zaujímavé architektonické prvky a kovárske exponáty, vystavené v torze renesančného paláca.

Od roku 1982 sa tu každý rok, posledný víkend v auguste koná významné podujatie Hefaiston. Tento rok oslavuje svoje 40. výročie. Vtedy sa tu pravidelne schádzajú a svoje práce predvádzajú umeleckí kováči z celého sveta. Tohtoročná akcia je naplánovaná v termíne 26. – 28. augusta. Ohromia vás tu stovky exponátov, od architektonických doplnkov až po cizelárske miniatúry tu nájdete všetko, čo sa dá z kovov vytvoriť. Na návštevníkov tu čakajú aj rôzne súťaže, workshopy či ukážky kováčskych prác.

SKY BRIDGE 721

V rekreačnej oblasti Dolná Morava na Pardubicku otvorili tento rok v máji najdlhší visutý most na svete Sky Bridge 721, ktorý prepája údolie Mlýnskeho potoka z horského hrebeňa Slamník na hrebeň Chlum.

Okrem jeho dĺžky 721 metrov a šírky 1,2 metra je zaujímavá aj jeho výška nad zemou. V najvyššom bode je to 95 metrov. Výška pylónov je 11,4 metra, hmotnosť jedného pylóna 54 ton a priemer hlavného lana je sedem milimetrov. Most má 6 hlavných nosných lán a 60 protiveterných lán rôzneho priemeru. Jeho výstavba trvala dva roky a len samotnú mostovku kládli dva mesiace naraz z oboch strán.

Vstup naň je za chatou Slaměnka pri hornej stanici sedačkovej lanovky na Sněžník. Na druhej strane mosta vznikol originálny náučný chodník s názvom Most času s prvkami rozšírenej reality pomocou displeja mobilného telefónu. Jedinečne spracovaná hra s deviatimi náučnými panelmi sa dotýka tém ochrany prírody, histórie a životného príbehu jednej konkrétnej rodiny z Dolnej Moravy na po-

zadí udalostí dejín od roku 1935 po súčasnosť. Most teda preniesť ľudí zo súčasnosti do minulosti a zase späť.

Návštevníci môžu vstupovať na most v polhodinových intervaloch a v jednom momente môže byť na moste maximálne 500 osôb. Most je jednosmerný, keďže jeho šírka je len 1,2 metra. Vstup na most sa neodporúča osobám, ktoré majú strach z výšok, majú závraty, točí sa im hlava.

Na most môžu deti bez obmedzenia výšky i veku v sprievode dospelého osoby. Psy a iní domáci miláčikovia však majú vstup zakázaný a takisto sa na most z bezpečnostných dôvodov nedostanete s detským kočíkom, bicyklom či na invalidnom vozíku.

Vstupenku vám odporúčame zabezpečiť si dopredu online na e-shope rekreačného strediska Dolnej Moravy. Takto sú vstupenky najvýhodnejšie. Dospelý zaplatí 350 Kč /12,50 eura a deti 245 Kč /9 eur. Druhou možnosťou je nákup v samoobslužných pokladniciach v novom zákazníckom centre alebo v samoobslužnom kiosku priamo pri bráne na Sky Bridge 721. Na mieste stojí dospelý lístok 390 Kč/14 eur a detský 270 Kč/10 eur.

Ostravská radnica.
FOTO – © OSTRAVAINFO!!!

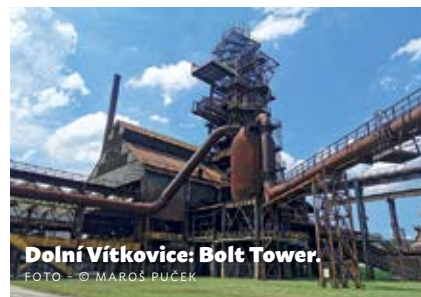

Ostrava

Industriálna minulosť a banícke pamiatky. To sú hlavné atrakcie Ostravy, ktoré lákajú množstvo turistov.

DOLNÍ VÍTKOVICE

Jedným z lákadiel Ostravy je známy areál Dolných Vítkovic, ktorý tvorila baňa Hlubina, koksovňa a vysoké pece, kde sa v rokoch 1828 až 1998 ťažilo uhlie a vyrábalo surové železo. Dnes je tento industriálny areál nazývaný Ostravské Hradčany vzdelávacím, spoločenským a kultúrnym centrom, ktoré každoročne priláka návštevníkov z celého sveta. Bližšie ho môžete spoznať aj na troch komentovaných prehliadkach. Vychutnať si pri nich môžete aj kávu s jedinečným výhľadom na areál a mesto z vrcholu veže Bolt Tower, dvadsaťmetrovej modernej nadstavby na pôvodnej vysokej peci, kde sa vo výške zhruba 80 metrov nachádzajú kaviareň a klub.

Dolní Vítkovice: Bolt Tower.
FOTO – © MAROŠ PUČEK

BP 220864

 [visitostravacity](#)

 [visit_ostrava](#)

ŽIL VERNE V OSTRAVĚ?

visitostrava.eu

OSTRAVA!!!

Lanek park.

FOTO - © JIRÍ ZERZON

Černý kůň street food market.

FOTO - © CZECH TOURISM

Halda Ema.

FOTO - © PAVOL URBÁNEK

SteelOva.

FOTO - © OSTRAVAINFO

Na vrchol veže vás z kaviarne dovedie adrenalinová, 235 metrov dlhá vonkajšia pešia lávka, obtočená okolo skleneného valca nadstavby. Ten, kto si na takúto prechádzku netrúfa, môže použiť výťah.

nou vežou v Česku. Pohľad na mesto z jej vyhladkovej terasy vo výške 73 metrov berie dych. K dispozícii sú tu aj bezplatné ďalekohľady.

Pred Radnicou stojí fontána so sochou Ikara, ktorá je treťou najväčšou bronzovou plastikou v Česku.

ných skúseností objasnia banskú problematiku a obohacujú výklad aj vlastnými humornými zážitkami.

Na nádvorí sa môžete povozit' aj na originálnom historickom baníckom vláčiku.

ZÁBAVNÁ VEDA

Za zábavu a poznaním sa najmä rodiny s deťmi vydávajú do budovy Malého sveta techniky U6, umiestnenej v bývalej VI. energetickej ústredni. Malým i veľkým tu poodhalia tajomstvá technických vynálezov od parného stroja až po kozmické moduly, a to všetko interaktívnou formou.

V areáli vedľa budovy U6 sa nachádza aj novostavba so zrkadlovou fasádou Science centrum Veľký svet techniky, ktorá ponúka štyri stále interaktívne expozície: Detský svet, Svet vedy a objavov, Svet civilizácie a Svet prírody s množstvom zábavných a poučných exponátov. Nachádzajú sa tu aj laboratória, dielničky a 3D megakino.

NOVÁ RADNICA

Ďalšou atrakciou mesta je aj Nová radnica postavená v rokoch 1925 – 1930. Jej výška je 85,6 metra a je najvyššou radnič-

HALDA EMA

Prekrásny výhľad na celú Ostravu a okolie vám ponúka aj z umelo vytvoreného kopca za mestom – haldy Ema. Ten vznikol navázaním prehorenej hlušiny z ostravských baní. Na jej vrchol vedie náučný chodník, ale výstup je na vlastné nebezpečenstvo.

LANDEK PARK

Turistickým magnetom Ostravy je aj banícky skanzen Lanek park, najväčšie banícke múzeum v Česku. Je otvorené od roku 1993 a je to jediné miesto v Ostrave, kde je možné sfarať do uhoľnej bane.

Štvrť kilometra dlhé chodby najstaršej ostravskej bane Anselm tu krok za krokom odhaľujú tajomstvá dobývania čierneho zlata. Podzemím vás sprevádzajú bývalí baníci, ktorí vám na základe vlast-

SLEZSKOOSTRAVSKÝ

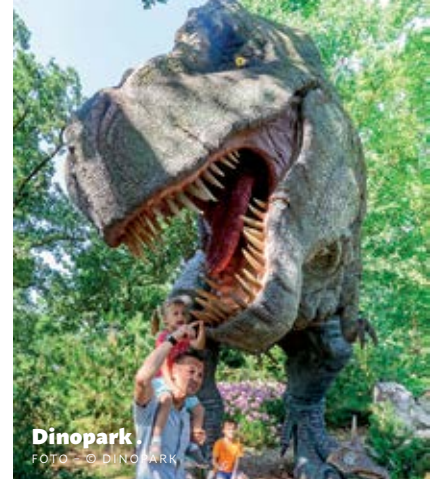
HRAD

V Ostrave navštívte aj Slezskeoostrovský hrad. Postavili ho v 13. storočí ako pohraničnú pevnosť na brehu rieky Ostravica. Z pôvodnej zrúcaniny tu v 90. rokoch 20. storočia vybudovali novú stavbu. Vo vnútorných priestoroch sa nachádzajú rôzne expozície o histórii hradu a mesta, zbrojnica, mučiareň a taktiež kováčska dielňa či rytierska sála. Na nádvorí a v amfiteátri sa po celý rok koná množstvo kultúrnych akcií.

BAJK A GASTRO

Mesto a jeho nepoznané miesta môžete spoznať aj zo sedla elektrobicykla na komentovaných vychádzkach v rámci projektu SteelOva, počas ktorých vám bude sprievodca rozprávať autentické príbehy z ostravských baní, hút i baníckych krčiem.

V Ostrave môžete od utorka do nedele od 11. do 20. hod. vyskúšať aj špeciality od najlepších gastronómov Moravskosliezského kraja, a to na unikátnom street food markete Černý kůň na Nádražnej ulici, pod ikonickou maľbou čierneho koňa.

PRE DETI

S deťmi sa môžete vybrať aj do tunajšej zoo, druhej najväčšej v Českej republike, ktorá patrí k najnavštevovanejším miestam v meste. Medzi hlavné lákadlá patria slony, hrochy a krokodíly, šimpanzy aj africké kopytníky v časti Safa-

ri. V expozícii Tsavo tu chovajú aj mangusty, mravčiare aj dikobrazy.

Na svoje si tu prídu tiež milovníci flóry, ktorí môžu navštíviť niekoľko náučných chodníkov v Botanickom parku, kde môžete obdivovať bonsaje, bambusy, park rododendrony a azalieky, najväčší v republike, skleníky s exotickými rastlinami a mnoho ďalšieho. Samozrejmosťou je tiež komentované kŕmenie zvierat alebo nočné prehliadky.

Za vyhynutými zvieratami sa môžete s deťmi vybrať do neďalekého Dinoparku. Desiatky pohyblivých a ozvučených modelov prehistorických tvorov nadchnú malých i veľkých návštevníkov.

Súčasťou je aj expozícia skutočných artefaktov zo starohôr nájdených na území Česka, 3D kino či pre deti určené špeciálne ihrisko s náučným chodníkom, kde sa môžu zahrať na paleontológov.

Pre turistov je v meste k dispozícii aj turistická autobusová linka č. 88, ktorá spája počas víkendov a sviatkov ostravskú zoo a dolnú oblasť Vítkovice. Aby ste všetky atrakcie mesta postihali, vyčleňte si na Ostravu aspoň predĺžený víkend. Ak sa tu vo vybraných zariadeniach ubytujete aspoň na dve noci, získate turistickú kartu Ostravacard a s ňou aj zľavy z cien vstupného do viacerých atrakcií a ďalšie výhody.

BP 220689

DINO PARK®

ZÁBAVA PRE CELÚ RODINU

Či už vyrazíte za zábavou, na rodinný výlet, alebo sa len nadýchať čerstvého vzduchu v tieni druhohorných veľikánov, nebudete ľutovať! Dinosauri sú pripravení rozdávať radosť malým aj veľkým.

Sledujte nás na sieťach!

NAJVÄČŠIA SIEŤ ZÁBAVNÝCH PARKOV

DINOPARK.SK

NOVINKA!
DinoHurikán

NOVINKA!
DinoAnatómia

3D FILM

HLASUJTE
PRIAMO V KINOSÁLE
A SAMI ROZHODNITE
O OSUDE MLÁDĎAŤA...

Vysočina

Navštívte zámok, ktorý prezývajú moravské Versailles, či kostol v tvare päťcípej hviezdy. Zistíte, prečo podzemie v Jihlave svetielkuje na zeleno, a ochutnajte košer whisky či třebský veterník s hruškovým lekvárom.

Třebíč Bazilika sv. Prokopa.

FOTO - © ČESKÉ DĚDICTVÍ UNESCO

TŘEBÍČ

Na Vysočine určite neobídte mesto, ktoré sa pýši pamiatkami zapísanými na prestížnom zozname UNESCO. Jednou z nich je pýcha mesta, Bazilika sv. Prokopa z prvej polovice 13. storočia, majestátna románsko-gotická stavba. Jej najcennejšou časťou je románska krypta, ktorej klenbu podopiera 50 stĺpov.

Po prehliadke baziliky zavítajte aj do susedného zámku, kde sa nachádza Múzeum Vysočiny. V areáli zámku sa nachádza aj interaktívna expozícia Cesty časom, ktorá zaujme najmä najmenších návštevníkov.

Třebíčska židovská štvrť so židovským cintorínom, na ktorom sa nachádzajú vzácne náhrobky, je tiež pod ochranou UNESCO. Je to jedna z mála dochovaných židovských štvrtí mimo územia Izraela. Prejdite sa jej malebnými uličkami s asi stovkou dochovaných domov, kupeckými obchodíkmi, radnicou, chudobincom, špitálom, školou a dvoma synagógami.

Predná synagóga sa využíva ako modlitebňa československej cirkvi husitskej

Třebíč – Zadná synagóga.

FOTO - © LIBOR SVÁČEK CZECHTOURISM

a Zadná synagóga dnes slúži aj ako koncertná a výstavná sieň. Má stálu muzeálnu expozíciu a na jej prvom poschodí si môžete pozrieť 6 metrov dlhý a 2,5 metra široký model, ako vyzerala židovská štvrť okolo roku 1850.

Zo Zadnej synagógy je vstup aj do Židovského múzea v dome Seligmanna Bauera, ktoré prezentuje život tradičnej židovskej rodiny v medzivojnovom období. Židovská štvrť je voľne prístupná a pamiatky tu prepája náučný chodník Po stopách opátov a rabínov.

Třebíč sa môže okrem jedinečných pamiatok pochváliť aj výrobou rôznych re-

gionálnych gastronomických špecialít. Po pri spoznávaní pamiatok židovskej štvrte sa môžete zoznámiť napríklad s prvou českou whisky, ktorá sa tu vyrába, získala už viacero ocenení a stala sa zároveň aj turistickým lákadlom. Ochutnať môžete aj košer whisky Trebitsch.

Pri prechádzke zámockým areálom sa môžete zastaviť v historickom liehovare, ktorý ponúka výbornú kuchyňu či šesť druhov čapovaného piva z Podkláštorného pivovaru. Po dobrom obede si môžete prezrieť múzeum jaguárov priamo v areáli reštaurácie.

Výbornú kávu s domácimi zákuskami ponúka Farná kaviareň v areáli zámku. Zemiakové pečáče, židovské cukrovinky (hamantašen), žitný chlieb a ďalšie zákusky vyrábané ako od mamičky či babičky nájdete v kaviarni Vrátka. V tejto kaviarni obsluhujú handicapovaní čašníci, ktorí tak majú možnosť začleniť sa do bežného života.

V kaviarni pri Židovskej bráne si pochutnáte na výbornej káve, domácich dezertoch a unikátnych košer produktoch. Či už košer sušienkach, alebo rôznych druhoch

Jihlavské podzemie.
FOTO - © VYSOČINA TOURISM

Jaroměřice nad Rokýtnou.
FOTO - © NPÚ

**Jihlavské podzemie
kryt civilnej ochrany.**
FOTO - © VYSOČINA TOURISM

Jihlavské podzemie.
FOTO - © VYSOČINA TOURISM

Zelená hora Žďár nad Sázavou.
FOTO - © ČESKÉ DĚDICTVÍ UNESCO

košer vín. Vo vybraných kaviarňach a cukrárnach si pochutnajte na špeciálnom třebskom vetníku s hruškovým lekvárom.

V Třebíči určite navštívte aj nádherne zrekonštruovaný vetný mlyn na Kanciborku, kde sa nachádza expozícia venovaná garbiarstvu, obuvníctvu a životu v mlyne.

JIHLAVSKÉ PODZEMIE

Mesto Jihlava je známe najmä svojím 25 kilometrov dlhým podzemným labyrintom chodieb zo 14. – 16. storočia. Vstup do podzemných priestorov nájdete v objekte knižnice na Hlubokej 1.

Chodby vznikli vzájomným prepojením pivníc, ktoré boli od konca 14. storočia tesané v skale, mnohokrát na troch poschodiach pod sebou a slúžili na uskladnenie piva a remeselných výrobkov. Niektoré štólne premenili v 18. storočí za kanalizačné a pri budovaní vodovodov a plynu bolo mnoho chodieb zasypaných.

Počas druhej svetovej vojny sa stavali v podzemí aj protiletcké kryty. Prvá časť

bola verejnosti sprístupnená v roku 1957. Pri prehliadke podzemia, ktorého trasa sa v najhlbšom mieste nachádza trinásť metrov pod povrchom, sa návštevníci dozvedia viac aj o histórii jihlavských baníkov.

A kto má rád záhady, ten si tu tiež príde na svoje. Jedna z chodieb má totiž steny, ktoré po ožiarení svetielkujú na zeleno. Chcete zistiť prečo?

Pre návštevníkov sú tu k dispozícii tri prehliadkové okruhy: Historické podzemie s labyrintom, expozíciou stredovekého dolovania, ukázkami spracovania rudy, potom trasa Kolektory s modernou aj historickou časťou podzemného labyrintu a stúpaním po oceľových rebríkoch. Poslednou trasou je Alfa – kryt civilnej obrany zo 70. rokov minulého storočia, ktorý slúžil ako kryt pre pracovníkov jihlavského mestského národného výboru.

ŽĎÁR NAD SÁZAVOU

Na zozname UNESCO je aj ďalší z unikátov na Vysočine – pútnický Kostol sv. Jána Nepomuckého na Zelenej hore v Žďári

nad Sázavou. Dielo geniálneho architekta Jana Blažeja Santiniho patrí k najoriginálnejším príkladom barokovej gotiky.

Samotný kostol je pretkaný symbolikou číslovky päť. Pôdorys kostola je v tvare päťcípnej hviezdy, kostol má päť východov, päť cípnej hviezdy, oltárnych výklenkov, dvakrát päť kaplniek a na hlavnom oltári je päť hviezd a päť anjelov. Ide o symboliku piatich rán Kristových.

Ambit – stĺpová chodba okolo chrámu, ktorá slúži pútnikom ako ochrana pred nepriaznivým počasím, má pôdorys desaťcípnej hviezdy a je prístupný piatimi bránami. Viac sa o ňom dozviete aj v Múzeu novej generácie na Žďárskom zámku. Interaktívna expozícia pretkaná multimediálnymi prvkami bude baviť celú rodinu.

Zaujímavým tipom pre vás môže byť aj náučný chodník okolo Zelenej hory a rybníkov. V letnej sezóne si užijete kopy zábavy v rekreačnom stredisku Pilák, kde môžete rybačiť, plávať a športovať. Nachádza sa tu aj symbolická česko-moravská zemská hranica, ktorá je vyznačená umeleckým stvárnením hraničného kameňa so susedným českým levom a moravskej orlicou.

Lipnice nad Sázavou.

FOTO - © VYSOČINA TOURISM

Hrad Kámen.

FOTO - © M-ARK

Ledeč.

FOTO - © SHUTTERSTOCK TOMAS BURIAN

Hrad Kámen s expozíciou motocyklov.

FOTO - © M-ARK

LIPNICE

V regióne nájdete aj viacero nádherných hradov a zámkov. Za návštevu určite stojí napríklad hrad Lipnice založený v 14. storočí, ktorý neskôr prešiel renesančnou úpravou. Hrad mohutne poškodil veľký požiar v roku 1869 a obnovy sa dočkal až v 20. storočí.

S hradom je spojených mnoho legiend a záhad. Rodiny s deťmi si môžu voľne prejsť stredovekú architektúru a objaviť napríklad tajomstvo zamurovanej Kataríny.

Za návštevu stojí veža Samson, odkiaľ je nádherný výhľad do okolia. V lete nádvorie oživa vystúpením divadelníkov, šermiarov a hudobníkov.

V zatopených lomoch neďaleko hradu Lipnice je umelecká galéria pomenovaná Národný pamätník odpočívania, kde sú umelecky stvárnené možnosti získavania informácií o súkromí ľudí (odpočívanie, udávanie a sledovanie).

LEDEČ NAD SÁZAVOU

Ďalší zaujímavý objekt je hrad Ledeč nad Sázavou, ktorý počas storočí vystriedal viacerých majiteľov. Tí postupne upravovali pôvodne gotický hrad renesančne a barokovo. Dnes tu môžete navštíviť Mest-

ské múzeum a v sezóne aj hradnú vežu s vyhlídkou.

V múzeu môžete obdivovať unikátnu zbierku hodín či expozíciu Foglarovho múzea, ktoré vás inšpiruje na vodácke dobrodružstvá na Sázave.

Hrad sa môže pochváliť, že sa na ňom nakrúcalo zhruba pätnásť filmov, napríklad Bedári, v hlavnej úlohe s Gerardom Depardieu, Anděl Páně II., Kliatba bratov Grimmovcov alebo rozprávka Čert vie prečo.

V požičovni lodí v Ledči si môžete požičať kanoe, kajak či raft s celou výbavou a môžete sa vydať splavovať rieku.

Pod hradom vedie aj železničný tunel, cez ktorý pravidelne jazdí turistický vlak Posázavský pacifik.

KÁMEN

Neobyčajné meno má hrad Kámen, ktoré pochádza z toho, že bol postavený v polovici 13. storočia na rozsiahlom skalisku. Takmer dve storočia bol kráľovským lénym hradom. V priebehu storočí bol barokovo prestavaný, ale v 19. storočí ho upravili v duchu romantickej gotiky.

Už v roku 1974 sa hrad otvoril verejnosti ako múzeum jednostopových motorových vozidiel. Hlavným lákadlom expozície sú unikátne motocykle z prelomu 19. a 20. storočia.

NÁMEŠŤ NAD OSLAVOU

K zaujímavým zámkom patrí aj Náměšť nad Oslavou, týčiaci sa nad rovnomenným mestečkom. Pri jeho prehliadke uvidíte kolekciu vzácných tapisérií, expozíciu o zámockom stolovaní, kráľovský a detský apartmán, nahliadnete do kaplnky a knižnice vyzdobenej freskovou výzdobou.

Súčasťou zámku je aj anglický park a malá francúzska záhrada. Zámok slúžil na krátky čas aj ako letné sídlo československého prezidenta Edvarda Beneša.

Pýchou mestečka je aj barokový most s dvadsiatimi sochami svätcov. Po pražskom Karlovom moste ide o druhý najväčší most v republike s najbohatšou sochárskou výzdobou.

JAROMĚŘICE

NAD ROKYTNOU

Vydať sa môžete aj do Jaroměřic nad Rokytňou, kde sa nachádza barokový zámok, ktorý prezývajú aj moravské Versailles. Zámocké interiéry sú ladené v duchu typického barokového sídla 19. storočia.

Vo svojom najslávnejšom období bol zámok centrom kultúrneho života, ktorý tu organizoval jeho vtedajší majiteľ gróf Jan

Vysočina láka pamiatkami UNESCO

Vysočina sa rozprestiera po zvlkných chrbtoch Českomoravskej vrchoviny, v samom strede Českej republiky. Návštevníkov okúzluje svojim prírodným bohatstvom aj množstvom pamiatok. Dokonca tri z nich sú pod ochranou UNESCO. Nájdete ich v Telči, Třebíči a v Žďári nad Sázavou. Kraj je turistom skvele dostupný vďaka diaľnici D1, ktorá ho pretína.

www.vysocina.eu

ŽĎÁR NAD SÁZAVOU

Pútnický kostol svätého Jána Nepomuckého na Zelenej hore berie dych svojou konštrukciou vychádzajúcou z geometrie kruhu. Odráža sa v nej symbolika čísla 5 – päťcípá hviezda sa údajne zjavila na hladine Vltavy na mieste, kam bolo vhozené telo Jána Nepomuckého. Pôdorys päťcipej hviezdy má aj kostol s piatimi východmi, piatimi oltármi, dvakrát piatimi kaplnkami, piatimi hviezdami na oltári a piatimi anjelmi. Patrí medzi najvýznamnejšie stavby barokovej gotiky navrhnuté geniálnym architektom Jánom Blažejom Santinim Aichelom.

Pútný kostol sv. Jána Nepomuckého na Zelenej hore ©Chris Borg

TŘEBÍČ

Bazilika sv. Prokopa v Třebíči ©m-ARK

Súbor trebičských pamiatok svetového dedičstva tvorí židovská štvrť s cintorínom a bazilika sv. Prokopa. Tesné susedstvo židovského geta a kresťanskej baziliky dokladá vcelku bezkonfliktné spolužitie dvoch náboženstiev, ktorých vzťah v minulosti prešiel dramatickým vývojom. Bazilika v románskom slohu s gotickými prvkami patrí ku skvostom stredovekého staviteľstva. Třebíčska židovská štvrť sa radí medzi urbanisticky najzachovalejšie v Európe.

TELČ

Historické jadro Telče ©Chris Borg

Kto prvýkrát uvidí historické jadro Telče obmývané vodou rybníkov, okamžite pochopí, prečo je mesto nazývané moravskými Benátkami. Právom je spolu so zámkom na zozname svetového dedičstva. Pohľad na námestie lemované pastelovo sfarbenými priečeliami renesančných a barokových domov stojí za to. Je doslova rozprávkový.

Centrum Eden.

FOTO – © VYSOČINA TOURISM

Centrum Eden – rezbár.

FOTO – © VYSOČINA TOURISM

Zámek Přiseka.

FOTO – © VYSOČINA TOURISM

Zámek Přiseka s expozicí autíček.

FOTO – © VYSOČINA TOURISM

Šikland.

FOTO – © VYSOČINA TOURISM

Adam Questenberk. Jaroměřice vtedy mali veľkú knižnicu, galériu, divadlo a vlastnú kapelu.

Jednotlivé miestnosti sú zariadené podľa ich bývalých funkcií. Vystavené sú aj dobové hudobné nástroje a mobiliár súvisiaci s niekdajším hudobným životom na zámku. Obdivovať tu budete Sálu predkov, grófske apartmány, tri hudobné salóniky, modrý salón s obrazárňou, zlatý príjmací salón či čínsky kabinet.

V prízemí zámku je sala terrena s rímskymi kúpeľmi. Deti poteší expozícia starých hračiek – starožitné bábiky a ich cestovné kufričky, plyšové medvede, kočíky, parné stroje, stavebnice, vláčky.

Súčasne s budovami vznikla aj zámocká záhrada francúzskeho typu, kde v letnom období prebieha Medzinárodný hudobný festival Petra Dvorského. Už jeho 24. ročník bude od 6. do 20. augusta 2022.

EDEN

Pre všetkých tých, ktorí dovolenkujú s deťmi ponúka región viacero atraktívnych miest, kde sa môžu zabaviť, vybiť energiu, prípadne sa niečo naučiť. V obci Bystřice nad Pernštejnem nájdete zábavný park Eden, raj interaktívnej zábavy,

postavený na bývalom veľkostatku. Spoznáte tu život našich predkov a vyskúšate si najrozmanejšie ľudové remeslá.

V časti Horácka dedinka so siedmi domčekmi spoznáte niekdajší život a prácu obyčajných ľudí a ďalšia časť, Panské bývanie vám ponúkne pohľad do života šľachty. V areáli sa nachádza aj zvieracia farma, kde si môžete napríklad zajazdiť na koni.

Atrakciou je tu aj malý pivovar a bylinková lekáreň, kde uhasíte smäd nápojmi z tu vypestovaných bylín. Nachádza sa tu aj Ekopavilon, kde uvidíte najmodernejšie ekologické technologické vycytávky a budúce vymoženosti. Stavba je rozdelená podľa živlov, na zem, vodu, oheň a vzduch.

ŠIKLAND

Zaujímavým tipom je aj návšteva akčného westernového mestečka Šikland, pri obci Zvole nad Pernštejnem, ktorý je jedným z najväčších prírodných zábavných parkov v Českej republike.

Komplex sa skladá z troch zábavných areálov – zábavného parku Šiklovoho mlyna s amfiteátrom, kde sa konajú divadelné predstavenia, westernová show, tanečné vystúpenia a nočné

ohňové show. Je tam aj saloon, kováčska dielňa, herňa či úrad šerifa.

Druhý je Offroad areál, kde si prídu na svoje priaznivci motoriek, terénnych a bojových áut. Tretí je strašidelný zámok Draxmoor, vytvorený v budove historickej panskej sýpky, so strašidelne-fantastickou expozíciou.

Okrem strašidiel, pavúkov, kostlivcov a lebiek sú tu pre deti k dispozícii čarovné prútiky, s ktorými sa deti prevetia do Harryho Pottera, čarodejníkov alebo lesných víl.

PŘÍSEKA

Takmer kompletná zbierka autíčok a modelov vyrobených na území niekdajšieho Československa v 20. storočí láka deti aj dospelých na štyroch poschodiach zrekonštruovaného zámku Přiseka pri Jihlave.

Nachádza sa tu vyše 11-tisíc vzácnych exponátov, medzi ktorými uvidíte aj niektoré modely vyrobené v krajinách mimo európskeho kontinentu.

Medzi autíčkami sa nachádza napríklad známa Tatra, škodovky, mechanická električka, miniatúrny tank, cisterna na mlieko, ale aj športové lietadlo.

Stredné Čechy

Kutná Hora – Chrám
sv. Barbory.
FOTO – © ČESKÉ DĚDICTVÍ
UNESCO

Vyrazíte si vlastnú mincu, splavíte Sázuu, nazriete do kaplnky, v ktorej majú výzdobu z ľudských kostí, a odskočíte si do starých pivovarou, kde vyrábajú pivo tak ako v časocho Rakúsko-Uhorska.

KUTNÁ HORA

V stredoveku bolo toto slávne mesto, zvané aj strieborná pokladnica českého kráľovstva, po Prahe druhým najväčším mestom v českom kráľovstve. Názov Kutná napokon tiež súvisí s ťažbou striebornej rudy.

Okolo roku 1300 tu dal Václav II. zriadiť mincovňu, kde sa začali raziť pražské groše a mesto sa stalo aj finančným centrom kráľovstva.

Bývalé sídlo mincovne – Vlašský dvor – bolo zároveň aj sídlom panovníka počas jeho návštev v meste. Slúžil ako skladisko vyťaženej rudy a bol aj súčasťou opevnenia mesta. Mince sa tu razili až do roku 1727 a následne bol využívaný ako sídlo radnice, obecnej školy, ale aj lazaret v čase napoleonských vojen.

V súčasnosti je z jednej časti sídlom

Radnice a z druhej časti prístupný verejnosti. Tu ponúkajú štyri prehliadkové okruhy. Prvý z nich Záhada strateného striebra ponúka interaktívnu prehliadku, pivnicu a jej tajomstvo, pátranie po pokladoch. Okruh Kráľovská mincovňa vám predstaví proces spracovania rudy, históriu razby mince a návštevníci si tu môžu vyraziť vlastnú mincu.

Tretí okruh Kráľovský palác vám ukáže komnaty českých kráľov s filmovými kulisami, audienčnú sieň a kráľovskú kaplnku. Štvrtý okruh je kombinácia všetkých troch trás.

Neďaleko Vlašského dvora sa nachádza múzeum striebra Hrádek, kde sú pre návštevníkov od začiatku apríla do konca novembra pripravené dva okruhy komentovaných prehliadok. Prvý okruh, Mesto striebra, vás oboznámi s geológiou, archeológiou, vývojom stredovekej Kut-

nej Hory. Druhý okruh, Cesta striebra, vám priblíži cestu striebornej rudy od jej ťaženia až po vyrazenie mincí.

Navštívite baňu, do ktorej vchádzate vybavení svietidlom, helmou a banskou halenou.

V meste je čo obdivovať, bohatstvo pamiatok poukazuje na význam mesta v dejinách. Na jeho území sa nachádzajú dve katedrály, viacero kostolov, tri veľké kláštorné objekty, dve gotické kaplnky a viacero meštianskych domov. Určite neobídte symbol mesta, neskorogotický Chrám svätej Barbory s unikátnou sieťovou klenbou nad presbytériom, ktorá pokračuje hviezdicovou klenbou v hlavnej lodi kostola.

Množstvo návštevníkov sa príde každý rok pozrieť aj do kostola Všetkých svätých s kostnicou v mestskej časti Sedlec, kde v minulosti sídlilo cisterciánske opát-

Kačina.

FOTO - © SCCR

Kutná Hora Vlašský dvůr.

FOTO - © JIŘÍ COUBAL

Křivoklát.

FOTO - © SCCR

stvo. Výzdoba podzemnej kaplnky kostola – lustre, svietniky či vázy – sú zostavené zo 40-tisíc ľudských kostí. Sú to pozostatky ľudí, ktorých v 14. storočí skosila morová epidémia a obeť husitských vojen.

Po zrušení cintorína v 15. storočí kosti exhumovali a uložili do spodnej kaplnky kostola, kde ich podľa povesti naukladal poloslepý mních do veľkých pyramíd. Ležali tam až dovtedy, kým z nich stavebný majster František Rint v roku 1870 nevyskladal bizarnú výzdobu, ktorá priťahuje pozornosť turistov z celého sveta.

Neďaleko kostola s kostnicou sa nachádza Katedrála Nanebovzatia Panny Márie a sv. Jána Krstiteľa. Spolu s kostnicou tvorí tento chrám ucelený komplex najstaršej časti Kutnej Hory, ktorý bol spolu s historickým jadrom mesta v roku 1995 zapísaný do zoznamu svetového dedičstva UNESCO.

Určite navštívte aj malé múzeum známnej čokolády Lidky. Vyrábajú ju tu začali pred sto rokmi a dosiahli s ňou veľký úspech a dvakrát dokonca excelovali na svetových súťažiach.

Za návštevu stojí aj múzeum kníhtlače na Barborskej ulici, kde si prídu na svoje milovníci kníh a krásneho umenia. Sú-

časťou expozície sú rôzne exponáty tlačových a knihárskych strojov a zariadení od čias vynálezu kníhtlače až do začiatku 20. storočia.

Počas prázdnin sa v meste bude konať aj 15. ročník známeho festivalu Kutnohorské léto so zábavnými vystúpeniami a nočnými prehliadkami Sedleckej katedrály alebo kostnice, Chrámu sv. Barbory, nechýba nočná prehliadka stredovekej banne, prechádzky mestom so sprievodcami v kostýmoch, letné výstavy v galérii GASK alebo nočné prehliadky a produkcie na zámku Kačina.

KŘIVOKLÁT

Hrad patrí k najstarším kráľovským hradom v Českej republike a svoje meno získal údajne podľa svojich krivých základov. Pôvodné drevené hradisko tu dal vybudovať jeden z přemyslovských kniežat a slúžilo najmä na radovánky a lov. Jeho význam vzrástol až po rozsiahlej kamennej prestavbe, ktorú dal uskutočniť Přemysl Otakar II. a Křivoklát sa stal reprezentančným sídlom českých kráľov.

Hrad niekoľkokrát podľahol aj ničivým požiarom. Do neskorého gotického slohu bol prestavaný na prelome 15. a 16. storočia za vlády Vladislava II. Jagelovského. Posledným šľachtickým rodom vlastniacim hrad boli kniežaci rod Fürstenbergovcov, ktorí ho v roku 1929 predali československému štátu.

Hrad bol svojho času aj vyhláseným štátnym väzením. V jeho stenách sa ne-dobrovoľne zdržiaval aj cisár Karol IV., nepohodlní duchovní, ale aj kráľovský alchymista cisára Rudolfa II. magister Edward Kelly, ktorému sa podarilo utiecť, avšak pri úteku si zlomil nohu tak nešťastne, že mu ju museli amputovať.

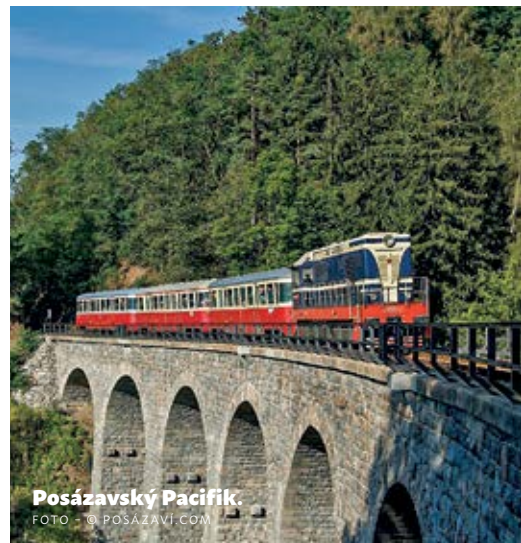
Na hrade žila krátky čas aj Filipína Welserová, múdra a krásna meštianka z Augsburgu, ktorá sa v roku 1557 tajne vydala za syna cisára Ferdinanda I. arcivojvodu Ferdinanda II. Tirolského. Svadba musela byť tajná, lebo ženich jej nebol stavovsky rovný a vedel o nej len úzky okruh rodiny. Filipína sa oficiálne nikdy a nikde nemo-hla objaviť po manželovom boku a až po 20 rokoch manželstva, krátko pred jej smrťou, pápež uznal ich manželstvo.

Na hrade je dispozícii viacero prehliad-

Plavby po Sázavě
FOTO - © POSAZAVI.COM

Posázavský Pacifik
FOTO - © POSAZAVI.COM

kových trás, na ktorých uvidíte najstaršie časti hradu, kaplnku, nádvorie, väzenie, hladomorňu, Rytiersku a veľkú Kráľovskú sálu, knižnicu, obrazárne, miestnosti Filipíny Welserovej, bohaté fürstenberské múzeum, hradby a valcovú vežu. Výnimočnú historickú hodnotu tu má fürstenberská knižnica s 50-tisíc zväzkami iluminovaných rukopisov, zdobených prvotlačí či vzácných dizertácií.

SÁZAVA

V Česku je desaťročia veľmi populárne kempovanie, trampovanie, splavovanie riek a cykloturistika. Milovníci pobytu v prírode a vodných športov považujú za jednu z najkrajších a najromantickejších českých riek Sázavu, a to pre zelené brehy, početné adrenalínové kaskády a staré prístupy pre plte, starobylé mestečká a hrady.

Je dlhá takmer 226 kilometrov, pramení v kraji Vysočina a pod Prahou sa vlieva do Vltavy. Vďaka farbe vody spôsobenej odnášaním ílovitej pôdy najmä na dolnom toku jej hovoria aj Zlatá rieka.

Blízkosť Prahy podporovala v prírodnom prostredí v minulosti výstavbu množstva cyklotrás, víkendových chát, táborísk, športovísk a piknikových miest pre rodiny s deťmi i skupinky trampov. Po-

BP 220864

KUTNÁ HORA zo sedla

Kutná Hora je krásne mesto, kde sa môžete prechádzať celé dni a stále objavovať nové uličky a zákutia. Odkaz baníckeho mesta so striebornými baňami a bohatým architektonickým dedičstvom vyniesol Kutnej Hore v r. 1995 zápis na zoznam svetového dedičstva UNESCO.

© Lenka Dytrchová

Ak chcete ale spoznať z mesta viac a nebyť odkázaní na auto, alebo autobus, vyskúšajte bicykel! Na bicykli sa rýchlejšie presuniete medzi najznámejšími pamiatkami mesta - chrámom svätej Barbory, Jezuitským internátom, Vlašským dvorom a Sedleckou katedrálou s Kostnicou. V meste nájdete aj príjemné kaviarne, bistrá a reštaurácie, kde sa počas putovania na bicykli občerstvíte. Na bicykli si môžete zájsť aj do kaviarne U Michala v obci Přitoky neďaleko Kutnej Hory a vychádzku spojiť s návštevou rozhľadne v obci Vysoká. Na ďalšiu rozhľadňu v Kutnej Hore sa vydať na vrch Kaňk. V dobe striebornej histórie Kutnej Hory sa tu nachádzali štôlna a vrch je chránený ako národná prírodná pamiatka. Bicykel využijete aj počas viacdenného pobytu v Kutnej Hore. Prejdete sa malebným údolím kaňonu riečky Vrchlice, spoznate okolie vhodné na letné kúpanie, alebo objavíte empírový skvost, zámok Kačina. A keďže sa v Kutnej Hore kopčekom nevyhnete, môžete si požičať aj elektrobicykel a poveziete sa skoro bez námahy.

© archív mesta Kutná Hora

© Lenka Dytrchová

Bicykle sú k dispozícii na zapožičanie nasledovne: **Infocentrum Kollárova ulica 589, Kutná Hora:** v ponuke sú 3 pánske a 2 dámske krosové bicykle, 1 dámsky a 1 pánsky elektrobicykel **Infocentrum hlavná stanica ČD, K Nádraží 2, Kutná Hora – Sedlec:** v ponuke sú 2 dámske a 2 pánske horské bicykle.

www.kutnahora.cz

Kráľovský hrad KARLŠTEJN

Klenot nad riekou Berouňkou je jedným z najznámejších českých hradov. Postaviť ho nechal český kráľ a rímsky cisár Karol IV. ako pokladnicu chrániacu korunovačné klenoty a sväté pozostatky. Najcennejšou miestnosťou tohto majestátného hradu je kaplnka sv. Kríža, ktorú zdobí 129 doskových obrazov vytvorených jediným známym gotickým umelcom, Majstrom Theodorikom. Príďte sa presvedčiť o tom, že na historike o zákaze pobytu žien na hrade nie je ani kvapka pravdy.

Rozprávkový zámok ŽLEBY

Nie je náhoda, že si zámok Žleby obľúbili tvorcovia moderných českých rozprávok. Jeho arkádové nádvorie a stredoveké komnaty nenechajú vašu predstavivosť ani na chvíľku vydýchnuť. Počas prehliadky sa pozriete do zámockého divadla z 19. storočia, do pôvodného prevádzkového zázemia zámku, prezriete si rozsiahle zbierky zbraní, skla aj nábytku. V podzámku si nenechajte ujsť návštevu ukážkovej obory so vzácnymi bielymi jeleňmi. Vo vybrané dni sa tu konajú aj ukážky cvičenia dravcov a sov.

Habsburský zámok KONOPIŠŤE

Zámok neďaleko Benešova a predovšetkým jeho okolie bohaté na divokú zver si zamiloval následník trónu František Ferdinand d'Este. Arcivojvoda bol nielen vášnivým lovcem, ale aj fotografom a práve vďaka tejto jeho vášni si dnes môžete zámocké interiéry prezrieť v podobe, v akej ich tu arcivojvoda zanechal pred osudnou cestou do Sarajeva. K romantickej prechádzke láka zámocký park, ružová záhrada aj skleník so vzácnymi teplomilnými rastlinami.

STREDNÝ kraj hradom a zámkami

Snáď žiadny iný z českých krajov sa nemôže pýšiť takým množstvom hradov a zámkov ako stredné Čechy, ležiace okolo hlavného mesta Prahy. Vďaka svojej polohe sú ľahko dostupné autom, na bicykli aj vlakom. Vydajte sa objaviť bohatú minulosť kráľovských perál aj šľachtických sídiel.

Romantický zámok JEMNIŠŤE

Len na dohľad zámku Konopiště leží zámok Jemniště. Honosné sídlo obýva česká aristokratická rodina Šternbergovcov dodnes a o svojich hostí sa náležite stará. Popri klasickej prehliadke luxusných izieb a sál sa na zámku môžete ubytovať a oddýchnuť si v zámoc-kých kúpeľoch a posilniť sa v Café Custozza. Počas slnečných dní si užijete spoločné romantické chvíle na piknikovej deke v parku, alebo sa zoznámte so zverou v miestnej zámockej minizoo.

Lúpežnícky hrad KOKOŘÍN

V hlbokých lesoch skalnej oblasti Kokořínsko sa ukrýva nevelký hrad Kokořínsko. V dobách, kedy bol hrad opustený, poskytoval útočisko lúpežným bandám. Aspoň tak to stojí v rozprávke o lúpežníkoch Petrovských. Dnešnú podobu získal hrad až v roku 1918 rukou majiteľa Jána Špačka. Z veže vysokej 38 metrov sa otvára kruhový výhľad po krajine, ktorý si pri svojich cestách zamiloval aj Karel Hynek Mácha.

É ČECHY

mkom zaslúbený

Střední Čechy
královské

www.strednicechy.cz

FB: @DestinaceStredniCechy

IG: @VisitCentralBohemia

Empírový zámok KAČINA

Pri návšteve Kutnej Hory si naplánujte cestu aj kúsok za mesto. Zámok Kačina, ktorý je najkrajším českým empírovým zámkom, svojím vzhľadom pripomína americký Biely dom. Hoci v zámku sídli Národné poľnohospodárske múzeum, o krásne zámocké komnaty nebudete ochudobnení. Tým dominuje oválna knižnica v južnom krídle so 40 000 zväzkami, založená grófskou rodinou Chotkových. So severným krídlom, kde sa nachádza divadlo a nikdy nedokončená kaplnka, ju spája vonkajšia stĺpcová kolonáda.

Barokový zámok VELTRUSY

Zámok Veltrusy s netradičným pôdorysom do tvaru písmena X poškodili pred 20 rokmi ničivé povodne. Nemusíte však klesať na mysl, vlni bol zámok po dlhých opravách konečne otvorený a opäť láka návštevníkov na prehliadku svojich miestností. Prechádzkou rozľahlého krajinnárskeho parku s celým radom romantických stavieb a mostíkov tu môžete stráviť celý deň. Rýchlejšie všetky miesta spoznáte na bicykli počas komentovanej prehliadky. Vlastný bicykel netreba, ten vám tu radi zapožičajú.

Netradičný zámok LOUČEŇ

Medzi kráľovskými mestami Mladá Boleslav a Nymburk stojí barokový zámok Loučeň. Nie je však taký obyčajný, ako by sa na prvý pohľad mohlo zdať. Jeho majitelia sa rozhodli robiť všetko inak a tak vás zámockými komnatami prevedú sprievodcovia v úlohách členov rodiny Thurn-Taxis, bývalých majiteľov zámku. Tiež sa vám v mysli vybavila nebezpečná priekopa na Veľkej pardubickej? Tá je pomenovaná po princovi Egonovi Thurn-Taxisovi. Ani zámocký park nie je tradičný. Skrýva totiž labyrintium – 12 labyrintov a bludísk vytvorených z najrôznejších materiálov.

Rozkvitnuté PRŮHONICE

Na samej hranici hlavného mesta navštívte zámocký park v Průhonicach, zapísaný na zoznam svetového dedičstva UNESCO. Hoci zámok je z väčšej časti neprístupný, sklamaní určite nebudete. Rozprávková príroda, nádherne kvitnúce rododendrony, ruže, cudzokrajné rastliny i umelé vodopády tu vytvárajú romantické zákutia. So svojou rozlohou 240 ha sa zámocký park radí medzi najväčšie prírodné krajinnárske parky v Európe.

Kráľ'ovský hrad KŘIVOKLÁT

Putovanie po hradných perlách ukončíme na jednom z najstarších českých hradov. Křivoklát sa pýši nielen bohatou históriou a stredovekou architektúrou, ale predovšetkým nespočítaným množstvom príbehov a osudov, ktoré sa za jeho silnými kamennými múrmi udiali. V Kráľovskej sále vládati rozhodovali o budúcnosti českého národa. V miestnych drsných žalároch zas vážili významné osobnosti, napríklad alchymistu Edwarda Kellyho. Hrad je prístupný celoročne a tak jeho prehliadku tento rok určite stihnete.

Aqua Palace Praha.
FOTO - © AQUAPALACE.CZ

Mirakulum.
FOTO - © ARCHIV ŠKOP

Huť František.
FOTO - © CENTRUM SKLÁRSKEHO UMĚNÍ HUT FRANTIŠEK V SÁZAVĚ

pri rieke, najmä na dolnom a strednom toku, je vybudovaná solídna vodácka infraštruktúra, šesťnásť vodáckych kempov a viacero požičovní vodáckeho vybavenia, pribúdajú aj obchodíky a vidiecke reštaurácie.

Zdatnejší vodáci pokladajú za najkrajší úsek jej poslednú časť medzi Týncom a Píkovcami. Pokiaľ ste začiatočníci a rodiny s deťmi, vydajte sa na úsek Čerčany – Týnec. Keď si sadnete do loďky a vydáte sa na plavbu riekou, budete míňať viaceré hrady, zámky, kostoly, kláštor, či kamenné mosty.

Dominantou tejto vodnej trasy je aj hrad Český Šternberk, týčiaci sa nad riekou, kde je časť hradných priestorov sprístupnená verejnosti. Ďalším zaujímavým objektom na trase je kláštor v meste Sázava, ktorý je úzko spojený so životom a dielom kostovníka a patróna Česka, sv. Prokopa a patrí k najpozoruhodnejším pútnickým miestam Českej republiky. V meste môžete navštíviť aj Centrum sklárskeho umenia – Hutu František, kde vám v autentickom prostredí sklári dovoľia nahliadnúť do svojho remesla.

Ďalšou atrakciou regiónu je trať legendárneho vlaku s menom Posázavský Pacifik. Ten vám ponúkne jazdy nádhernou divočinou kaňonom rieky Sázavy. Nostalgický vlak tu jazdí už viac ako sto rokov.

AQUA PALACE

Chcete si užiť deň plný športu, zábavy a relaxácie? Navštívte s rodinou či priateľmi najväčší akvapark v strednej Európe. Veľkorysý rodinný športovo-relaxačný komplex nazvaný AquaPalace nájdete v zóne Průhonice – Čestlice na okraji Prahy.

Rozlohou i počtom atrakcií patrí k najväčším v strednej Európe. Na ploche vyše 9 000 m² majú návštevníci k dispozícii vodný svet s tromi palácmi, 21 toboganmi a šmykľavkami, 450 metrovú pomalú aj rýchlu riekou, osem metrov hlbokú potápačskú jamu, akvárium s množstvom morských živočíchov a na dne aj vrak pirátskej lode.

Okrem toho je v AquaPalace aj veľký

saunový svet, spa centrum, balneologické a lekárske služby, fyzioterapia a liečebná rehabilitácia a fitnesscentrum s 54 trénažermi.

MIRAKULUM

Dve stovky atrakcií pre deti a rodičov na desiatich hektároch ponúka aj rodinný park Mirakulum pri Miloviciach, pol hodinky jazdy od Prahy. Zaujímavosťou je, že park vznikol pred 10 rokmi na mieste, ktoré do roku 1990 slúžilo ako areál sovietskeho tankového pluku.

Park s rozlohou 12 ha je rajom pre deti, ktoré si tu môžu užiť hojdačky, veľké trampolíny, bludisko, kolotoče, lanovú dráhu, mohutný hrad s osem metrov vysokými vežami a podzemnými chodbami, vodný svet, kontaktnú zoológiu a ďalšie atrakcie.

Lesné mestečko ponúka pohľad priamo do korún stromov, návštevníci sa tam dostanú po drevených a povrazových mostíkoch a rebríkoch. Deti do

Mirakulum.
FOTO - © ARCHIV SCCR

Mirakulum.
FOTO - © ARCHIV SCCR

Banické múzeum Příbram – baňa Vojtěch.
FOTO - © ARCHIV SCCR

Pivovar Kostelec nad Černými lesy.
FOTO - © ONDŘEJ SOUKUP

výšky 90 cm majú do zábavného parku vstúp zadarmo.

BANÍCKE MÚZEUM

Navštíviť môžete aj populárne banické múzeum v Příbrame. Najmä deti tu budú nadšené z poldruhakilometrovej jazdy malými vagónikmi na dvoch trasách podzemnej banskej železničky, fárania banským výťahom a v Ševčinskej šachte aj zo zjazdu do podzemia po kĺzačke.

Toto a ešte omnoho viac ponúka najväčšie banické múzeum v Českej republike, založené roku 1886, navštívite tu unikátne expozície v historických objektoch Ševčinskej, Vojtešskej, Anenského a Drkolnovskej bane a v baníckom domčeku na Brezových Horách.

PO STOPÁCH PIVA

Túžite ochutnať nový druh piva? Láka vás exkurzia v niektorom z mnohých čes-

kých pivovarov? Stredočeské pivovary vás pozývajú na návštevu a okrem tradičnej ochutnávky vám ponúknu aj pohľad do ich zákulisia.

S tradíciou českého pivovarníctva sa napríklad zoznámite v autentických priestoroch starej sladovne, v Národnom múzeu pivovarníctva v mestečku Kostelec nad Černými lesy.

Na ploche 4000 m² tu predstavujú predovšetkým pivovarnícke technológie Rakúsko-Uhorska. Uvidíte technologické zariadenia v pôvodných priestoroch sladovne a pivovaru a oboznámite sa s históriou pivovarníctva v českých krajinách od výstavby prvých historických pivovarov po súčasnosť.

Expozícia je v rámci Českej republiky úplne jedinečná. Nachádza sa tu najväčšia varňa na vykurovanie drevom na svete, jediný funkčný sprchový aparát v ČR, funkčné oceľové veľkoplošné chladiace nádoby, najväčší krov nad mlyniskom, debnárska dielňa a tiež jediný elevátor na ľad v republike.

Súčasťou múzea je tiež databáza pri-

bližne 4000 historických pivovarov v Čechách, na Morave a v Sliezsku.

Posedieť si tu môžete aj v pivovarskej reštaurácii, kde môžete ochutnať rôzne piva z viacerých českých minipivovarov.

Za návštevu určite stojí aj parostrojový pivovar v obci Lobeč, o ktorom bola prvá zmienka už v roku 1586, v ktorom pivo varia dodnes. Touto technickou pamiatkou, počas ktorej pivo aj ochutnáte, vás prevedie sám jeho majiteľ. Určite sa však teplejšie oblečte, v pivovare je počas celého roka chladno.

Na dávnu tradíciu pivovarníctva v Česku nadviazal aj malý Priateľský pivovar Malešov neďaleko Kutnej Hory, ktorý tu skupina nadšencov zrekonštruovala v priestoroch starej pevnosti. Pivo sa tu varí pôvodnou metódou bez filtrácie a pasterizácie, používajú sa len pôvodné pivovarské ingrediencie a tunajšie pivo predstavuje ako tradičné, tak aj originálne pivné štýly. V ich portfóliu nájdete spodne a vrchne kvasené piva a tiež sezónne špeciály.

Plzenský kraj

Chcete vidieť zámok, ktorý bol celé desaťročia vymazaný zo všetkých máp? Alebo chcete radšej vidieť duchov v kostole či pozorovať vlky?

Baroková cyklotrasa.
FOTO - © ARCHIV PLZENSKÉHO KRAJA

ZA BAROKOM

NA BICYKLI

Ak ste počas dovolenky fanúšikmi bicyklovania, môžete sa v kraji vydať po stopách západočeskeho baroka. Nachádzajú sa tu tri cyklotrasy, ktoré vás zavedú k architektonickým skvostom severnej časti Plzenského kraja.

Východiskovým aj cieľovým bodom barokových cyklotrás je nádvorie medzi bývalým cisterciánskym kláštorom a Centrom staviteľského dedičstva v meste Plasy. Tamojší kláštor je architektonickým skvostom. Unikátne je napríklad Santiniho samonosné schodisko, ale aj terén, na ktorom je kláštor postavený.

Dĺžka každej z cyklotrás je zhruba 40 kilometrov, pričom majú rôznu náročnosť. Vedú po číselne značených cyklotrasách a pre ľahkú orientáciu k nim bola vydaná aj cykloturistická mapa. Na okruhoch je k dispozícii aj desať odpočívadiel, ktoré sú vkusne zasadené do krajiny a ponúkajú výhľad na významné

Zámok Manětín.
FOTO - © PAVOL URBÁNEK

barokové pamiatky na severnom Plzensku, napríklad na zámok Manětín, kostol v Mariánskej Týnici, rôzne sakrálne a hospodárske stavby postavené v štýle baroka.

KOSTOL DUCHOV

V neveľkej dedinke Luková nie je na prvý pohľad nič zaujímavé, ale aj tak tam každú sobotu prúdia desiatky zvedav-

cov z celého sveta. Dôvod ich záujmu sa skrýva za stenami miestneho Kostola sv. Juraja, ktorý svojmu účelu slúžil do roku 1968.

Nový život kostolu vdýchol v roku 2014 až umelecký projekt študenta Západočeskej univerzity Jakuba Hadravu. Hoci „život“ zrejme nie je ten správny výraz, mladík totiž do interiéru nainštaloval 32 postáv, ktoré sa podobajú duchom. V bielych rúchach bez tváre nemo zaplňajú lavice a pripomínajú ľudí, ktorí sa

Objavte Plzeňský kraj

Kraj zlatistého moku, tajomnej histórie, priemyselných pamiatok, neobjaveného baroka, svojráznych tradícií, romantických hradov a zámkov a ďalších unikátnych pamiatok zasadených v nádhernej a rozmanitej prírode.

CHODSKO

MANĚTÍN

Neobjavené baroko

Odkrývanie neobjaveného **baroka** začnite v **Plasoch**, ktoré sú doslova turistickým centrom severného Plzeňska. Nachádza sa tu unikátny kláštor, Centrum stavitelského dedičstva, vyhlásený minipivovar, alebo zoo s minigolfom. Potom pokračujte do **Mariánskej Týnice** – jedného z vrcholných architektonických diel staviteľa Jána Blažeja Santiniho-Aichla a zároveň jednej z najkrajších barokových stavieb v Česku, ktorá je zároveň Centrom Baroka a sídlom Múzea a galérie severného Plzeňska. Poslednú zastávku si naplánujte do Manětína, kde nájdete v malebnom mestečku v romantickom údolí rieky Střely **zámok Manětín** - barokovú perlu západných Čiech.

Svojrázne tradície

Po stopách svojráznych tradícií budete putovať na **Domažlicko**, kde sa pečú vyhlásené chodské koláče. Prežíva tu aj špecifická chodská muzika s charakteristickými gajdami, alebo blanzoučným starodávnym českým ľudovým hudobným nástrojom „fanfrnochom“. Zachovala sa tradícia pestrých farebných krojov a ľudia hovoria chodským nárečím. Všetky tieto tradície tu pripomínajú mnohé slávnosti a púte. V centre Chodska - **Domažliciach** sa každoročne konajú **Chodské slávnosti**. Dodnes je v kraji silná tradícia výroby keramiky, krajkárstva, alebo paličkovania. Ľudové tradície pripomína v kraji celý rad múzeí. **Múzeum techniky a remesiel** v Kolovči predstavuje históriu remesiel s viac ako 7 000 exponátmi, v **Postřekově** si môžete prezrieť kroje. V Domažliciach je **Múzeum Chodska** približujúce celú svojbytnú oblasť, alebo v miestnom kultúrnom centre s pivovarom nájdete **interaktívnu výstavu**

Pozor Hranica! Chodsko priam nabáda k objavovaniu či už na bicykli, pešo, alebo cez gastronómiu.

S deťmi za zábavou

V Plzni do **Múzea bábok**, ktoré rozpráva príbeh plzeňského bábkarstva od kočovných počiatkov až do súčasnosti a odkrýva príbeh Spejbla a Hurvínika. Trojposchodová expozícia múzea je navyše doplnená divadlom, v ktorom si každý návštevník môže vyskúšať, aké to je byť bábkohercom.

Za zvieracím dobrodružstvom do **Plzeňskej zoo**, ktorá patrí medzi najkrajšie v Čechách a chová zhruba 1300 druhov zvierat, aj tie najvzácnejšie. Zoologická záhrada susedí s Dinoparkom s obrovskými modelmi pravekých dinosaurov a taktiež unikátnou botanicou záhradou. Úplným unikátom sú v Plzeňskom kraji **návštevnícke centrá na Šumave**, kde môžete pozorovať zvieratá v ich prirodzenom prostredí. Centrum pri Srní je zamerané na šelmy a to konkrétne na výbeh vlkov.

Techmania Science Center v Plzni predstaví, ako funguje svet okolo nás. V zrekonštruovaných historických budovách a továrenských halách plzeňskej Škodovky nájdete desiatky interaktívnych exponátov, ktoré vás zavedú do hĺbín zeme, objasnia fungovanie ľudského tela, prírodných zákonov a ďalších zaujímavostí. Okrem Science centra môžete navštíviť aj moderné 3D planetárium a spoznávať vesmír.

NEVÁHAJTE A VYDAJTE SA DO PLZEŇSKÉHO KRAJA.

www.turisturaj.cz

Plzeňský kraj • Turistů ráj

TECHMANIA

MANĚTÍN

MARIÁNSKÁ TÝNICE

MÚZEUM BÁBOK

Kostol Luková.
FOTO - © PAVOL URBÁNEK

Konstantinovy lázně.
FOTO - © PAVOL URBÁNEK

Konstantinovy lázně.
FOTO - © PAVOL URBÁNEK

už na toto miesto nikdy nevrátia. Predstavujú postavy sudetských Nemcov, ktorí v Lukovej žili a pre ktorých bola viera súčasťou ich životov.

Hadrava sochy vytvoril zo sadry na živých modeloch, priamo na mieste. Niekoľko hodín bez pohnutia mu tu takto sedeli jeho spolužiaci. Ak naberiete odvalu, za symbolické vstupné ich vždy v sobotu poobede medzi 13. – 16. hod. môžete vidieť aj vy. Pomôžete tak navyše dobrej veci – prispějete na obnovu tohto kostola.

KONSTANTINOVY

LÁZNĚ

Ak budete mať chuť na oddych a relax, vydajte sa do jediných kúpeľov v regióne, do Konstantinových lázní. Patria v Česku síce k tým menším, ale návštevníkom tým ponúkajú pokojné rodinné prostredie s nenarušenou prírodou.

V hlavnom kúpeľnom dome Prusík sa nachádza balneoprevádzka s moder-

ným wellness centrom, s procedúrami, bazén s vírivkami, saunami a fitnesscentrum.

Hlavnými liečebnými metódami v kúpeľoch je využívanie prírodných liečivých zdrojov minerálnej uhličitej vody. Kúpele sú zamerané na prevenciu, liečbu a rekonvalescenciu pri kardiovaskulárnych chorobách. Medzi vedľajšie indikácie liečenia patria choroby pohybového systému, látkovej výmeny a dýchacieho aparátu.

ŠUMAVA

V krásnej prírode Národného parku Šumava sa nachádza množstvo značených turistických trás, ktoré menej zdatných aj náročných turistov zavedú na viacero zaujímavých miest. Aj cyklistov tu potešia stovky kilometrov cyklotrás s atraktívnym terénom.

Mimoriadne obľúbené je aj splavovanie šumavských riek Vltavy a Otavy a za návštevu určite stoja aj historické mestá a tamojšie hrady.

Na Šumave sa môžete vydať napríklad do horského strediska Srní, leží južne od mesta Kašperské Hory. Svoje meno dostalo vďaka hojnému výskytu srnčej zveri. Dnes sa sem však chodí hlavne kvôli vlkom. V trojhektárovom prírodnom výbehu môžete vlky pozorovať z 300 metrov dlhej a niekoľko metrov vysokej drevenej lávky s vyhladkovými plošinami.

Celoročne otvorený vlčí výbeh je spomedzi všetkých výbehov s vlkami v Česku výnimočný svojím prostredím, ktoré tvorí starý smrekový les s jedľami a skalnatým terénom. Vďaka prirodzenému prostrediu sa vo výbehu vlci správajú podobne ako v divokej prírode.

Na začiatku náučného chodníka vás privíta ekologická horská drevená stavba návštevníckeho centra. To disponuje veľkoplošnými obrazovkami, na ktorých môžete šelmy sledovať, keďže ich stále monitorujú kamery.

Neďaleko Srnia sa nachádza bývalá drevárska obec Modrava, obľúbené miesto turistiky aj letnej cyklistiky. Obec sa nachádza na sútoku troch poto-

Šumava.

FOTO - © PAVEL OŮŘEDNÍK CZECHTOURISM

Srní vlčí výbeh.

FOTO - © ŠTEPÁN ROSENKRANZ

Kašperk.

FOTO - © ARCHIV PLZENSKÉHO KRAJA

Vchynicko-tetovský plavebný kanál.

FOTO - © MAROŠ PUČEK

Velhartice.

FOTO - © V.MOTEJL

kov, popri ktorých to máte k najkrajším miestam na Šumave blízko.

Príjemnú prechádzku popri vodnom toku ponúka aj Vchynicko-tetovský plavebný kanál, kedysi slúžiaci na splavovanie dreva z lesov. Na niekoľkých miestach po trase kanála sa dochovali pôvodné kamenné mosty a zvyšky vymurovaného koryta. Kanál, ktorého trasa je dlhá zhruba 16 kilometrov, slúži pre peších aj pre cyklistov. Na trase sa nachádza deväť panelov s informáciami o súčasnosti aj minulosti tamojšieho kraja. Napojiť a vyjsť z trasy sa dá na viacerých miestach.

ŠUMAVSKÉ TROJHRADIE

Šumavské trojhradie formujú tri významné, blízko seba sa nachádzajúce gotické hrady, strážiace prístup na strednú Šumavu. Geograficky tieto tri hrady ako tri strážne body tvoria trojuholník. Každý z hradov je svojím spôsobom výnimočný.

Kašperk je najvyššie položeným kráľovským hradom v Čechách, týči sa v nadmorskej výške 886 metrov a návštevníkom ponúka klasický prehliadkový okruh zameraný na každodenný život na stredovekom hrade, okruh venovaný stavbe stredovekého hradu a tiež interaktívne prehliadky pre menšie aj väčšie deti.

Hrad Rabí je najrozsiahlejšia hradná zrúcanina v Českej republike. Kedysi, keď ho obliehali a dobyli husiti, tu ich vodca Ján Žižka prišiel o druhé oko.

Tretí hrad Velhartice patrí k najromantickejšim hradom so zámkom na Šumave. Pýši sa gotickým mostom so štyrmi lomenými oblúkmi na masívnych pilieroch, ktorý je svojou konštrukciou unikátny v celej Európe a kedysi tu boli tajne uchovávané korunovačné klenoty.

Východiskovým bodom pre návštevu šumavského trojhradia je mesto Sušice, kedysi preslávené výrobou zápaliek, je mestom kultúry, zábavy pre deti, trás pre bikerov alebo vodáckeho dobrodružstva. S bohatou históriou mesta

sa najlepšie zoznámite v Múzeu Šumavy, kde sa okrem iného nachádza mechanický betlehem predstavujúci významné budovy v meste a ďalších šumavských stavieb s ukážkou miestnych tradičných remesiel. Mestom vedie náučný chodník Mesto kráľovské, ktorý vás prevedie historickým jadrom a predstaví najcennejšie pamätihodnosti.

ZBIROH

Zámok Zbiroh bol za minulého režimu súčasťou vojenského priestoru a bol tu umiestnený radiotechnický lokátor Tamara, ktorý odhaľoval pohyby lietadiel NATO. Zámok bol na celé desaťročia vymazaný zo všetkých máp a o jeho existencii vedeli len miestni obyvatelia.

Pobyt armády zámku neprospeš, vojaci zdevastovali aj apartmán, v ktorom dvadsať rokov pobýval maliar Alfons Mucha s rodinou. Ten tu ajs rodinou v rokoch 1910 – 1928 býval a vytvoril tu svoje najslávnejšie dielo Slovanská epopěj.

V zámockej studni, najhlbšej v Euró-

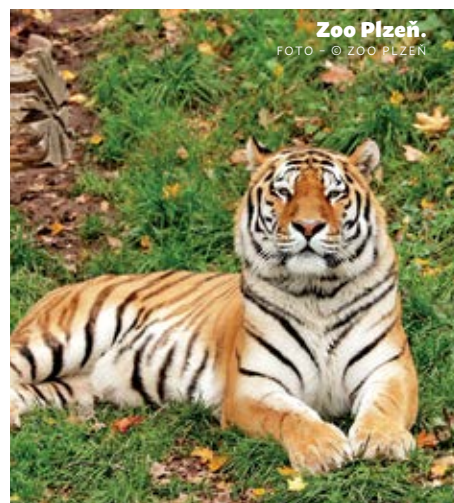
Zámek Zbírůh.
FOTO - © PAVOL URBÁNEK

Rabí.
FOTO - © ARCHIV
PLZENSKÉHO KRAJE

Nevřeň.
FOTO - © ARCHIV PLZENSKÉHO KRAJE

Zoo Plzeň.
FOTO - © ZOO PLZEŇ

pe, pri jej čistení od odpadkov našli debny s archívom SS a zbraňami, pretože počas 2. svetovej vojny tu pobývali nemeckí vojaci. V roku 2004 zdevastovaný objekt získalo mesto, ktoré ho následne predalo súkromníkovi.

V časti zámku vznikol hotel, kde môžete prespať napríklad aj v jednej z hladomorní, kde sa teplota celoročne pohybuje okolo desiatich stupňov. Najčastejšie sa tu ubytujú páry, ktoré si ustelú na slamu, k dispozícii dostanú chlieb s vodou a chemickú toaletu. Personál ich zamkne a zhasne svetlo a oni stratia pojem o čase.

Zámok sa môže pochváliť aj vlastným vínom pestovaným na najvyššie položených viniciach v Česku.

KAOLÍNOVÁ BAŇA

Kaolínová baňa pri obci Nevřeň severozápadne od Plzne bezpochyby patrí k najzaujímavejším industriálnym pamiatkam v regióne. Kaolín je základná surovina pri výrobe porcelánu, keramiky, obkladačiek a žiaruvzdorných materiálov. Jeho zák-

ladnou zložkou je šľovitý minerál kaolinit. Používa sa aj pri výrobe papiera a ako plnidlo v chemickom priemysle, je rozpustný vo vode a môže sa používať ako náterová hmota. Ak sa chcete o ňom dozvedieť viac, vydajte sa na prehliadku bane, ktorá vás prevedie podzemnými chodbami a zoznámi aj s históriou miesta a vtedajším spôsobom ťažby.

V neďalekom centre Caolinum Nevřeň v obci si môžete prezrieť expozíciu venovanú unikátnej hlbinej ťažbe kaolínu a jeho ďalšiemu spracovaniu. V priľahlých lesoch sa ukrýva aj verejnosti prístupná stará kaolínová baňa, ktorú možno poznať z rozprávky Čertí brko.

Baňa má v hĺbke niekoľko desiatok metrov pod zemou až 500 metrov podzemných chodieb, z toho je sprístupnených zhruba 300 metrov. Niektoré chodby sú úzke, iné vás prekvapia svojou šírkou, ktorá dosahuje aj osem metrov. Prehliadky sa začínajú pri vstupe do podzemia, kde sa stretnete so sprievodcom.

Z centra Caolinum sa k bani dostanete príjemnou prechádzkou za zhruba 20 – 30 minút. V bani je stála teplota okolo 10 °C,

je teda dobré sa teplo obliecť, a to aj v letných mesiacoch. Odporúča sa aj pohodlná obuv. Prehliadka trvá zhruba hodinu a môžu ju navštíviť aj deti od štyroch rokov.

ZOO PLZEŇ

Rodiny s deťmi by pri potulkách regiónom nemali vynechať návštevu druhej najstaršej zoo v Čechách, ktorá láka návštevníkov na viac ako 1300 druhov zvierat. Uvidíte tam napríklad tigre ussurijské, žirafy Rothschildove, zebry, klokany, pandy červené, výbeh medvedov hnedých, leviu rodinku, leopardy, tučniaky, lemury, pumu americkú, varany, nosorožce a ďalšie zaujímavé druhy.

Medzi deťmi je obľúbený vidiecky státek Lüftnerka, kde môžu kŕmiť kozy a ďalšie domáce zvieratá.

Návštevu Zoo môžete spojiť so susedným Dinoparkom, v ponuke je zvýhodnené vstupné, keďže oba areály sú prepojené. Deti v ňom nadchnú desiatky ozvučených pohyblivých modelov prehistorických zvierat v životnej veľkosti.

Ústecký kraj

Kúpanie v lome má svoje čaro. Voda je priehľadná a vidíte až takmer na dno. Alebo sa radšej budete plaviť na lodke tiesňavou popod skalné previsy?

České Švajčiarsko.

FOTO - © VÁCLAV SOJKA CZECHTOURISM

ČESKÉ ŠVAJČIARSKO

Za jednu z najkrajších oblastí Ústeckého kraja sa považuje národný park České Švajčiarsko. Prirodzená krása krajiny s romantickými zákutiami, ľudovou architektúrou a krásnymi vyhlídkami priam nabáda k jej objavovaniu a poznávaniu. Okrem tradičnej pešej turistiky si tu našli miesto aj cykloturistika, golf či výlety loďou. Nájdete tu rozhladne, atraktívne skalné vyhlídky, pútnické miesta a mesto Děčín s pôvabným zámkom a zoológickou záhradou.

Medzi hlavné turistické atrakcie národného parku patrí pieskovcový útvar, skalný most Pravčická brána. Vďaka svojim rozmerom – výškou 16 metrov a dĺžkou 27 metrov, je najväčším prírodným skalným mostom v strednej Európe. Výstup na samotný skalný oblúk z dôvodu jeho ochrany možný nie je, ale pôsobivé pohľady do blízkeho i vzdialeného okolia vám ponúkne vyhlídka pod týmto skalným obrom.

Túto krajinu pieskovcových skál môžete spoznávať aj na prechádzke romantickou prírodou pozdĺž toku rieky Kamenica.

České Švajčiarsko.

FOTO - © VÁCLAV SOJKA CZECHTOURISM

Na ceste vás čakajú skalné previsy, niekoľko tunelov a úzke lávky. Dva úseky môžete prejsť loďkou, a to v Edmundovej a Divokej tiesňave. Edmundova tiesňava je dlhá 960 metrov, Divoká tiesňava meria 450 metrov a loďky v nich plávajú obojsmerne po prúde aj proti nemu. Prevádzku romantických plavieb loďkami zabezpečujú prievozníci, ktorí ich kormidujú palicou a trasu komentujú vtipným výkladom.

Pokiaľ zatúžite po vyhlídkach, vyberte sa napríklad na najvyššiu stolovú horu Českej republiky, ktorou je Děčínský Sněžník pri meste Děčín. Rozhládňa na jej vr-

chole pripomína hradnú vežu a je 33 metrov vysoká. Po vyšliapaní 153 schodov sa vám naskytne výhľad na široké okolie a za dobrej viditeľnosti možno zazriete vysielач Ještěd, v susednom Libereckom kraji.

DĚČÍN

Zájsť si môžete aj do mesta Děčín, kde na vás čaká napríklad zámok, ktorý očarí návštevníkov Ružovou záhradou a barokovou koniarňou. Na zámku môžete absolvovať niekoľko prehliadkových trás a navštíviť výstavu historických kočiarov či hodinových strojov.

Rodiny s deťmi sa môžu vybrať do děčínskej zoo, ktorá sa nachádza v lesoparku. Najväčším hitom je veľkorysý výbeh medvedov grizly, obľúbená je expozícia vodných vtákov a výbeh jazvecov. Deti sa tu môžu vyblázniť na lanovej opičej dráhe alebo na kamzičej mini-stene.

Určite vás tu zaujme aj blízka akvaristická expozícia Rajskej ostrovy, v centre mesta. So vstupenkou zo zoo tu máte vstup voľný. Celkom štyri poschodia budovy po-

Štyri kamene nádhernej brány

České Švajčiarsko

Začať musíme klenotom najcennejším, **Pravčickou bránou**. Tou ako by sme smeli vojsť do ríše zbrázdenej Labskými pieskovecami, rozšatými jedným z najkrajších riečnych kaňonov v Európe, **Labským údolím**. Hlboko pod majestátnou skalnou bránou sa rúti divoká rieka Kamenica okolo **Dolského mlyna** medzi kolmé steny skál, aby sa upokojila a nechala užasnutých pútnikov prechádzať **Divokou a Edmundovou tiesňavou**. Nádheru ľudovej architektúry objavíme v **Kamenickej stráni**, krásu sakrálnnej architektúry v Rumburku, ktorého **Loreta** je skvostom žiariacim nad inými. Štrnásť **krížových ciest** dopĺňajú všadeprítomné drobné sakrálné pamiatky – napríklad **Bratský oltár** pri Českej Kamenici. Ohromia nás tu zámky – v **Děčíne**, **Benešove nad Ploučnicí**, alebo v **Šluknově**. Na ľavom brehu Labe zase kraľujú Tiské steny a rozhľadňa na **Děčínskom Snežníku**.

České Stredohorie

Krajina rozdelená riekou **Labe**, zem zdutá ukrutnou sopečnou silou, oblasť legiend a najslávnejších českých mýtov s horou Říp. Ríša kráľovnej **Milešovky** a kráľa **Házmburka**. Ladová hora **Plešivec**, kde nájdete ľad aj v horúcom júni a jeho brat **Boreč**, hora ohnivá, ktorá aj v treskúcich mrazoch rozmaznáva zelenú trávu a mach. Človek tu vystaval pyšné sídla – barokové **Libochovice**, renesančnú **Budyňu** s alchymistickou minulosťou, rokokové **Ploskovice**, aj hrdé mestá – stredoveký **Ústěk**, vznešenú **Roudnicu**, svetovo pochmúrne známy **Terezín**, malebné **Litoměřice** korunované vznešeným Dómskym pahorkom a vežou katedrály sv. Štefana a stále neobjavené **Ústí nad Labem**, o ktorom málokto tuší, že je to mesto vodopádov a nádherného okolia. Kraj viniča, ktorý, hoci ďaleko na severe, dáva lahodnú šťavu a vína z nej sú slávne a cenené, aj samotnej **Porty Bohemiky**, veľkolepej širokej kaňonovitej zákruty Labe.

Brána do Čech, ako je zvykom hovoriť Ústeckému kraju, je tvorená štyrmi mohutnými a atraktívnymi kameňmi, štyrmi regiónmi, ktoré stoja za to dopodrobna obhliadať a nachádzať ich netušenú krásu.

www.branadocech.cz

Brána do Čech
Krásu hľadajte doma

CHRÁM CHMEĽU A PIVA ŽATEC

Dolní Poohří

Zverte sa rieke **Ohří**, ona sama vás najlepšie prevedie svojím kráľovstvom. Uvítá vás **Kláštevec nad Ohří** s novogotickým romantickým zámkom plným vzácného porcelánu, aby vás vzápätí pohostilo **Kadaň**, stredoveké mesto s najužšou uličkou v krajine. Ohře vás odnesie do historického **Žatca** s najväčším chmelovým múzeom na svete, s jedinečným Chrámom chmeľu a piva. To už vás ale vyzerá mesto **Louny**, mesačná perla na Ohří s fascinujúcimi strechami gotického chrámu sv. Mikuláša. Najväčší zámokový park v Čechách, to je ten, ktorý obklopuje zámok **Krásný Dvůr**, žiarivé zámky **Stekník**, **Líčkov**, alebo **Nový Hrad**, a nakoniec aj tajuplná a magická energia nikdy nedokončeného gotického chrámu v **Panenský Týnci**.

Krušné Hory

Na hrebeňoch nájdete dlhú **Krušnohorskú magistrálu** - v lete pre bicykle, v zime pre bežky, lesmi strážená vodná nádrž **Fláje**, kamenné sfingy u **Měděnca**, **baníckej pamiatky Krušnohoría** pýšiacie sa zápisom do **UNESCO**, **Komáří vížku** s najdlhšou sedačkovou lanovkou v Čechách, ale tiež rozhladne, zrúcaniny hradov a v zime potom pulzujúce lyžiarske strediská na **Klínovci**, na **Klínech**, či v **Telnici**. Pod horami na vás čakajú udivujúce mestá – kúpeľné **Teplíce**, **Dubí** s najsevernejším benátskym kostolom na svete, stredoveká **Krupka**, **Osek** s dôstojným kláštorom, na Casanovu spomínajúci **duchcovský** zámok, **Most**, mesto autodrómov, v **Chomutove** zase unikátne **Kamencové jazero**, v tesnej blízkosti najväčšej českej ZOO. Stretnete tu nádherné zámky, napríklad **Červený Hrádek** alebo prízračné **Jezeří**, týčiace sa nad mesačnou krajinou baní.

FLÁJE

Via Ferrata.

FOTO - © USTECKÝ KRAJ

Zoo Děčín – medvěd grizzly.

FOTO - © USTECKÝ KRAJ

Ploskovice.

FOTO - © ARCHIV USTECKÝ KRAJ

Krásný Dvůr.

FOTO - © SLAVSTAR

núkajú návštevníkom pohľad na vybrané svetové oblasti, ich faunu i flóru. Prehliadka expozície je štylizovaná ako cesta okolo sveta, pri ktorej možno spoznať neuveriteľný svet na morskom dne, mangrovové pobrežia, v tropických pralesoch či na polopúšťach.

V Děčíně na Pastierskej stene nájdete aj najdlhšiu via ferratu v Českej republike. Po skale tu vedie 14 zaistených ciest, ktorými sa dostanete hore, odkiaľ je prekrásny výhľad na centrum mesta.

PLOSKOVICE

Naozajstným zámckým skvostom severozápadných Čiech sú určite Ploskovice. Pôvodne jednoposchodový zámok si nechala v prvej štvrtine 18. storočia postaviť ako letnú rezidenciu Anna Mária Toskánska, manželka posledného toskánskeho veľkovojvodu z rodu Mediciovcov.

Patrila k najvýznamnejším barokovým šľachticným českého kráľovstva. Presláviť sa svojou zbožnosťou a tiež modernou, často veľmi nákladnou, prestavbou svo-

jich sídiel. Na stavbu zámku, ktorý sa mal podobáť na menší Versailles, údajne vynaložila až milión zlatých, účty však spálila, aby sa jej šetrný manžel nedozvedel, kolko minula.

V polovici 19. storočia sa zámok stal súkromnou rezidenciou cisára Ferdinanda I. Habsburského. Pri tejto príležitosti bol zámok zvýšený o jedno poschodie a celkovo upravený. Na úprave zámku sa podieľal jeden z najlepších maliarov a dekoratérov 19. storočia Josef Navrátil.

Zámok je často vyhľadávaný filmármi. Objavil sa napríklad v českých rozprávkach Jazerná kráľovná, Čertova nevesta či Princ a Večernica, ako aj vo filme Honoré de Balzac so Gérardom Depardieuom v hlavnej úlohe. Na zámku nakrúcala svoj videoklip aj speváčka Celine Dion.

Aktuálne tu môžete navštíviť prehliadkovú trasu zámckych interiérov. Pozostáva z 11 miestností v štýle druhej polovice 19. storočia z čias rakúskeho cisára a posledného českého korunovaného kráľa Ferdinanda V. Habsburského. Na zámku je prístupná aj výstava plyšových medvedov.

KRÁSŇY DVŮR

Ďalšia výnimočná atrakcia regiónu je baroková zámcká rezidencia s klasicistickými prvkami Krásný Dvůr, spojená s menom jedného z popredných českých šľachtických rodov 18. storočia, rodom Černínovcov z Chudeníc. Tí ho príležitostne obývali až do druhej svetovej vojny. Za okupácie využívali zámok nacistické úrady a chvíľu slúžil aj ako jedno z rekreačných sídiel ríšskeho ministra zahraničných vecí Joachima von Ribbentropa.

Prezrieť si môžete interiéry zámku aj krásny stohektárový anglický krajinársky zámcký park, prvý v Čechách, a dozvedieť sa mnoho zaujímavostí o jeho histórii. Interiéry zámku zdobia dobové zariadenia z 18. a 19. storočia. Sú tu nainštalované veľmi cenné maliarske diela českých a európskych autorov, napríklad súbor psích portrétov.

Počas prehliadky vás určite zaujme zámcká knižnica, pôvodné klasicistické kachle, zbierka porcelánu, nábytok a ďalšie ukážky zručnosti historických remeselníkov.

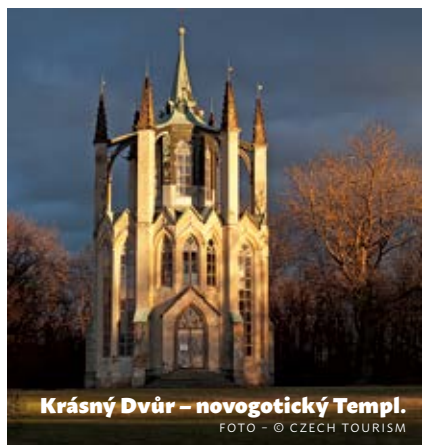
Jazero Milada.
FOTO - © ÚSTECKÝ KRAJ

Jazero Most.
FOTO - © DESTINAČNÍ AGENTURA KRUSNÉ HORY

Bikepark Klíny.
FOTO - © DESTINAČNÍ AGENTURA KRUSNÉ HORY

Krásný Dvůr - novogotický Templ.
FOTO - © CZECH TOURISM

Anglický park pri zámku zdobia zaujímavé stavby ako Novogotický templ – rozhľadňa s krásnymi vitrážami z roku 1793, ktorý slúži aj ako vyhliadka. V parku sa nachádza aj Goetheho pavilón, Čínsky pavilón, Gloriet či obelisk, ktorý bol postavený na pamiatku slávneho víťazstva Rakúska nad Francúzskom v roku 1796. Je 84 stôp vysoký a postavený presne podľa obelisku, ktorý sa týči v Ríme na Piazza del Popolo.

MILADA

Popri návštevách turistických atrakcií si môžete dopriať aj príjemné osvieženie vo vodách tunajších jazier. Jedným z nich je jazero Milada pri meste Ústí nad Labem. Vzniklo zatopením niekdajšieho uhoľného veľkolomu a svojou rozlohou zhruba 250 ha patrí medzi najväčšie svojho druhu v Česku.

Návštevníci sa tu môžu vykúpať na niektorej zo siedmich pláží vysypaných kameňkami a pieskom. Na Hlavnej pláži, pláži Trmice a pláži Roudníky sa v letnej sezóne nachádzajú aj stánky s občerstvením, požičovne športového vybavenia, mobilné toalety aj uzamykateľné cykloboxy.

MOST

Keby sa vám jazero Milada zdalo malé, potom vyskúšajte väčšie, 309-hektárové jazero Most pri meste Most. Obrovské zatopené plochy bývalého lomu sa v tomto roku otvárajú prvýkrát. V jazere je cis-

tá voda, jeho hĺbka dosahuje v niektorých miestach až 73 metrov.

Na hlavnej pláži pod presunutým Kostolom Nanebovzatia Panny Márie je možné využiť slnečníky a ležadlá. Jazero nikdy nezamrzá, a preto sa každým rokom stáva jedným z najväčších zimovísk vtákov v Európe. Na vodu sa síce nesmie s motorovým člnom, ale je možné si požičať dračiu loď a vyskúšať si jazdu po jazere. Potápači si zase môžu užiť hĺbku jazera a po vybavení povolenia na vjazd si môžu príviesť výstroj do prístavu.

Na hlavnej pláži aj pozdĺž jazera sa dá občerstviť a deti môžu využiť veľké detské ihrisko alebo pingpongové stoly. K vode je možné vziať aj svojich štvornohých miláčikov, ktorí sa môžu preháňať na psích plážach.

KLÍNY

Za športom, zábavou aj za adrenalínom sa môžete vydať do Sport areálu Klíny v Krušných horách. Láka profesionálnych športovcov aj nadšencov túžiacich skúsiť

Bobová dráha Klíny.

FOTO - © ARCHIV ÚSTECKÉHO KRAJA

si netradičné športy. Nájdete tu viacúčelové ihrisko, horolezeckú stenu, minigolf, zjazd na horských kolobežkách aj nordic walking. Rodiny s deťmi ocenia vybavené detské ihrisko a trampolínu.

Nachádza sa tu aj Bikepark s ponukou tratí pre deti, začiatocníkov i náročných, ktoré vedú čiastočne lesom aj po zjazdovke. Tešiť sa môžete na singltreky, downhill, lesný terén, prekážky aj skoky. Areál Klíny ponúka aj zvezenie sa na jedinej českej bobovej dráhe na českej strane Krušných hôr. Celoročne otvorená dráha vedie lesom, cez zjazdovku a križuje aj miestnu komunikáciu, ktorú prekoná vo výške štyri metre mostom dlhým 50 metrov. Späť hore vás vyvezie lanovka, takže zážitok je dvojnásobný.

Pokiaľ holdujete adrenalínovej zábave, nesmiete si nechať ujsť tunajší Ziplin Klíny, prvý v Českej republike. Jeho lano vedie cez Šumenské údolie, meria dva kilometre a stalo sa tak dvadsiatou najdlhšou na svete a piatou najdlhšou v Európe. Ten, kto sa na atrakciu odváži, pôjde po lane rýchlosťou 80 km za hodinu vo výške až 130 metrov nad údolím.

KRUŠNÉ HORY

Krušnohorské pohorie je historicky známe ťažbou drahých a základných kovov, ktoré stáročia ovplyvňovalo život na oboch stranách česko-nemeckej hranice. Rôzne technické pamiatky a urbanistické celky tu vytvorili v priebehu ôsmich storočí jedinečnú kultúrnu krajinu, ktorá je od roku 2019 zapísaná v zozname UNESCO.

V baníckom regióne Erzgebirge/Krušnohorie vzniklo množstvo významných vynálezov a inovácií v baníctve a hutníctve, ktoré sa najmä v 16. storočí, ale aj neskôr šírili z Krušných hôr do celej Európy i do ďalších častí sveta.

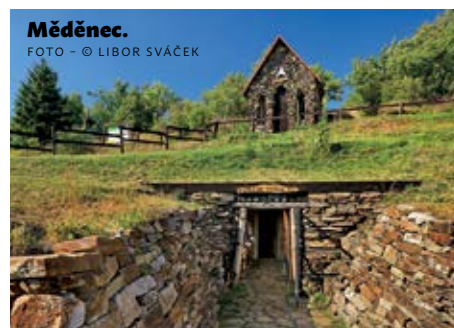
Na českej strane v Ústeckom a Karlovarskom kraji bolo do zoznamu UNESCO zapísaných päť oblastí. Sú to banícke kultúrne krajiny Krupka, Jáchymov a Abertamy – Boží Dar – Horná Blatná, vrch Mědník (Měděnec) a Červená veža smrti vo Vykmanove.

Na Ústecku, v Krupke môžete navštíviť napríklad baňu Starý Martin, kde sa ťažil cín. Počas takmer hodinovej pre-

Měděnec.

FOTO - © LIBOR SVÁČEK

Měděnec.

FOTO - © LIBOR SVÁČEK

hliadky štólne budete zasvätení do tajov razenia cínovej rudy, uvidíte úseky hlavnej cínovej žily Lukáš s jej minerálnou výplňou a krásnu kvapľovú výzdobu banských priestorov. Pred vchodom do štólne si navyše môžete pozrieť zaujímavé banské stroje, ktoré boli používané predovšetkým na prácu v podzemí.

Za návštevu stojí aj 900 metrov vysoký vrch Mědník pri Kláštenci nad Ohří. V minulosti sa tu hojne ťažila železná ruda, takže samotný vrch je doslova prešpikovaný štôľňami. Podzemie Mědníka je v súčasnosti prístupné dvoma historickými štôľňami – Márie Pomocná a Země zaslíbená, s veľmi dobre zachovanými dokladmi ručnej razby a rozširovania podzemných priestorov pomocou metódy sadenia ohňom.

Dominantou Mědníka i širšieho okolia je baroková kaplnka Nepoškvrneného počatia Panny Márie v tvare rotundy, ktorú v roku 1674 nechal na vrchole kopca postaviť František Július, vojvoda sasko-lauenburský a vtedajší majiteľ tunajšieho panstva Ostrov.

Karlovy Vary.
FOTO - © PAVOL URBÁNEK

Slávne kúpeľné mestá Karlovarského kraja Karlovy Vary, Mariánske Lázně a Františkovy Lázně boli minulý rok spolu s ďalšími ôsmimi európskymi kúpeľnými mestami zapísané na zoznam UNESCO ako Slávne kúpele Európy.

Mariánske Lázně – spievajúca fontána a kolonáda.
FOTO - © LAZNE MARIANSKE LAZNE_O

Františkovy Lázně.
FOTO - © LADISLAV RENNER

KARLOVE VARY

Karlovy Vary sú považované za hlavné kúpeľné miesto v Českej republike. Majú najväčšiu koncentráciu liečivých prameňov na svete, ktorých sila sa prejavuje v kúpeľoch, v pitných kúrach aj v gastronómii. Vyviera tu približne 80 termálnych prameňov a z toho štrnásť sa využíva pre liečebné účely. Voda má blahodarný vplyv najmä na liečenie pečenejových a črevných chorôb, na žalúdok a pečeň.

Tým najznámejším je Karlovarské žriedlo, ktoré vyviera z hĺbky 2500 m a je

s teplotou 73 °C zároveň najteplejším termálnym prameňom Česka. Nájdete ho v centre mesta v čerstvo zrekonštruovanej Vřídelskej kolonáde, kde vďaka tlaku a obsahu plynného oxidu uhličitého dosahuje jeho erupcia výšky až dvanásť metrov.

Podzemím kolonády vás prevedie turistická trasa, na ktorej sa dozviete, ako sa vyrábajú tradičné karlovarské suveníry – kamenné ruže.

V rámci vášho pobytu môžete v meste a jeho okolí navštíviť viacero turistických atrakcií. Patria sem sklárne Moser, porcelánka Thun, kde uvidíte zblízka, ako

vznikajú jedinečné sklárske a porcelánové kúsky, ktoré preslávili Karlovy Vary po celom svete.

Nemenej zaujímavá je návšteva bývalej výroby becherovky, kde sa dozviete všetko o tomto obľúbenom bylinnom likéri. Nevynechajte ani návštevu múzea voskových figurín z rodiny Tussaudoovej v Kostole sv. Lukáša. Ak sa budete chcieť pozrieť na mesto z výšky, vyberte sa lanovkou alebo pešo na rozhľadňu Diana, prípadne na vyhlídkový bod Jelení skok.

Najvýznamnejšou udalosťou je tu medzinárodný filmový festival. Vďaka nemu

Loket.

FOTO - © KV POINT, ŽIVÝ KRAJ

Kynžvart.

FOTO - © KV POINT, ŽIVÝ KRAJ

Chyš.

FOTO - © CZÉCH TOURISM

sa každý rok mesto mení na mekku filmových nadšencov a celebrit. Ústrednými budovami festivalu sú hotely Thermal, kde sa odohrávajú filmové projekcie a úvodný a záverečný ceremoniál a Grandhotel Pupp, v ktorom bývajú filmové hviezdy.

MARIÁNSKE LÁZNĚ

Ďalším skvostom regiónu sú Mariánske Lázně, ktorých zlatý vek z prelomu 19. a 20. storočia dodnes pripomína vtedajšia výstavba kúpeľných budov, hotelov a kolonád. Medzi najznámejších návštevníkov mesta patrilo svojho času Thomas Edison, F. Chopin, Franz Kafka, Mark Twain, ale aj anglický kráľ Eduard VII. a rakúsky cisár František Jozef I.

Atrakciou mesta je aj bohato zdobená Hlavná kolonáda a pred ňou stojaca Spievajúca fontána. Vynechať by ste nemali ani park Boheminiium, štvrtý najväčší park miniatúr v Európe. Uvidíte tu vyše 70 najvýznamnejších stavebných a technických pamiatok Českej republiky v mierke 1:25.

FRANTIŠKOVY LÁZNĚ

Tretie kúpeľné mestečko Františkovy Lázně s celým radom empírových a klasicistických budov, umiestnené uprostred krásnych parkov a lesoparkov na vás

dýchne atmosféru z prelomu 18. a 19. storočia.

Boli založené ako prvé slatinné kúpele na svete. Hlavným zdrojom liečby je tu 21 minerálnych liečivých prameňov s teplotou 9 – 11 °C, ktoré nájdete v kolonádach, dvoranách a ďalších kúpeľných stavbách v kúpeľnej zóne mesta. Okrem vody sú ďalšími liečivými zložkami prírodná slatina a plyn CO₂.

Kúpele sa zameriavajú na liečbu ženských ochorení, choroby srdca, ciev, onkologické choroby a choroby pohybového aparátu. S gynekologickými ochoreniami je spojená aj bronzová soška malého nahého chlapca Františka sediaco na kamennej guli, ktorý drží v ruke rybu na začiatku kúpeľnej kolonády. Podľa legendy žena, ktorá siahne na ľavý palec Františkovej nohy, bude mať do roka bábätko.

HRAD LOKET

Česká republika je doslova posiatá krásnymi hradmi a zámkami. Aj v karlovarskom regióne ich je niekoľko.

Majestátny stredoveký hrad Loket, ktorý sa týči na skalnom brale v zákrute rieky Ohře nad rovnomenným mestečkom, bol niekdajším sídlom českého kráľa Karola IV. Má zaujímavé hradné podzemie s expozíciou útrpného práva, múzeum histo-

rických zbraní či výstavu dobového porcelánu. V expozícii uvidíte aj jeden z najstarších meteoritov nájdených v Česku.

V podhradí nevynechajte návštevu unikátneho Múzea kúpeľných pohárikov, kde uvidíte najväčšiu expozíciu tohto typického kúpeľného artefaktu v Česku.

KYNŽVART

Ďalším atraktívnym objektom je zámok Kynžvart neďaleko Mariánskych Lázní. Kedysi bol reprezentačným sídlom kniežata Metternicha, jednej z najvýznamnejších osobností európskej politickej scény svojej doby. Dnes v ňom nájdete múzeum s prírodnými aj technickými kuriozitami a exotickými zbraňami.

Medzi skvosty zámku patrí socha bohyne Diany podľa vzoru z Versailles alebo zlatá zámocká jedáleň.

ZÁMOK CHYŠE

Zaujímavý je aj zámok Chyš, na ktorom pôsobil ako učiteľ grófskych detí Karel Čapek. Prezrieť si tu môžete rozsiahly park aj zámocké interiéry či expozíciu venovanú práve Čapkovi.

V tunajšom historickom pivovare s reštauráciou vám načapujú pivo podľa staročeskej receptúry.

Karlovarský kraj

#mozaikazazitku

Karlovarský kraj je světově proslulý lázeňskými městy a hornickými památkami zapsanými na seznam UNESCO. Fascinující příroda, hrady a zámky s jedinečným geniem loci. Sportovní a kulturní zážitky, na které se nezapomíná. Objevte Karlovarský kraj z jiného pohledu.

www.zivykraj.cz

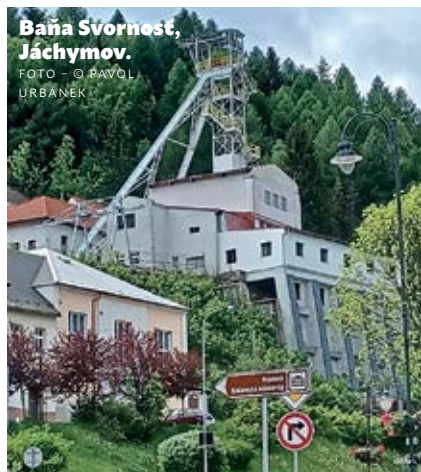
Bečov.
FOTO - © KV POINT

Expozícia baníctva, Jáchymov.
FOTO - © PAVOL URBÁNEK

Jáchymov – uránová baňa.
FOTO - © SHUTTERSTOCK, PAVEL KOSEK

Baňa Svornost, Jáchymov.
FOTO - © PAVOL URBÁNEK

Múzeum Královská mincovňa – Jáchymov
FOTO - © PAVOL URBÁNEK

BEČOV

Atrakciou západných Čech je aj mesto Bečov nad Teplou s jeho gotickým hradom, pod ktorým stojí barokový zámok. Ukrýva druhú najväčšiu zlatnícku pamiatku Česka – relikviár svätého Maura, ktorého objavenie je opradené slova špionážnym príbehom.

TECHNICKÉ PAMIATKY

Pozoruhodné technické pamiatky dodnes pripomínajú banícku minulosť a ťažbu meďi, cínu, striebra a uránu v tomto regióne. Nájdete tu napríklad ryžovacie kopčeky a rôzne vodné stavby, kamenné valy, nadzemné a podzemné banské zariadenia aj hutnícke komplexy. Technické pamiatky a urbanistické celky tu vytvorili jedinečnú kultúrnu krajinu, ktorá je od roku 2019 zapísaná aj na zozname UNESCO.

V Karlovarskom kraji sa môžete napríklad pozrieť do rozľahlých baní Mauritiu v obci Abertamy a Johannes pri obci Boží Dar, kde sa počas prehliadky dozviete rôzne zaujímavosti o tunajšej histórii dobývania rúd.

Za návštevu stojí aj tehlová budova pri

mestečku Ostrov, zvaná Červená veža smrti, opradená temnou históriou. Spracovávala sa tu uránová ruda, vyvázaná do ZSSR pre jadrový program. Úpravu mali na starosti politickí väzni, ktorých zabíjal zvrhnutý uránový prach a ťažká práca v neľudských podmienkach.

Dnes sa tu konajú prehliadky s výkladom a možnosťou navštíviť Múzeum III. odboja s dobovým oblečením a výrobkami väzňov.

O politických väzňoch a ich ťažkom živote v jáchymovských uránových baniach sa viac dozviete aj v jednej z expozícií múzea v Jáchymove, ktoré sa nachádza v budove bývalej mincovne zo 16. storočia. V múzeu sa dozviete zaujímavé informácie o histórii mesta, tunajšom nerastnom bohatstve, ťažbe striebra s pohyblivým modelom baníckej činnosti či razbe mincí.

V Jáchymove sa razili slávne strieborné toliare, ktoré od roku 1520 až 1528 razil rod Šlikovcov a dali názov aj dnešnému americkému doláru. Expozícia približuje aj obdobie rozkvetu za čias radónového kúpeľníctva. K videniu je aj dobová balneordinácia.

Súčasťou expozície sú aj rozsiahle pivnice, kde je umiestnené aj lapidárium cenných kamenárskych artefaktov zo zbú-

raných jáchymovských domov. Vydať sa môžete aj na prehliadku 260 metrov dlhej Štoly č.1, kde sa nachádza banské múzeum s expozíciou dobového baníckeho vybavenia a ukázkami dobývacích techník.

Banícke pamiatky dopĺňa zážitková štôlna Astoria s projekciami a zaujímavými informáciami o histórii bane Svornost či liečivej radónovej vode. Dnes baňu využívajú tunajšie kúpele ako zdroj liečebných radónových vôd.

Začiatkom 20. rokov sa stal Jáchymov svetovým centrom ťažby rádia, keď práve z tunajšieho smolincina Marie Curie Skłodovská s manželom izolovali prvky rádia a polónia. V roku 1906 tu vznikli prvé radónové kúpele na svete, využívajúce blahodarné účinky vody z rádioaktívnych prameňov, ktoré fungujú dodnes.

V Jáchymove sa nachádza aj jeden unikát. V pivničných priestoroch tunajšej radnice je ojedinelá zbierka starých tlačí a rukopisov s názvom Knižnica Latinskej školy. Je to zbierka najmä odborných publikácií z rôznych odborov zo 16. storočia, ale nájdete tu aj Starý zákon z 13. storočia či fragmenty textov zo začiatku 12. storočia. Absolútnym unikátom je 70 knižných zväzkov s reťazou tzv. libri catenati. Reťaz sa používala v knižniciach, aby sa nemohli tieto vzácne knihy odnášať.

Česká republika

Príďte relaxovať do tradičných aj moderných kúpeľov

Doprajte si zaslúžený odpočinok
v krajine, kde moderné kúpeľníctvo
stojí na tristoročnej tradícii.

kudyznudy.cz

Južné Čechy

**Okúpete sa v Lipne,
splavíte Vltavu, uvidíte bizóniu farmu,
Diabla z adok i miesto, kde vznikla
prvá kocka cukru na svete.**

České Budějovice.
FOTO - © LADISLAV RENNER

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Srdcom metropoly južných Čiech je centrálné Námestie Přemysla Otakara, ktoré je svojimi rozmermi najväčším štvorcovým námestím v Čechách a jedným z najväčších v Európe.

Presne v jeho strede stojí symbol mesta – Samsonova fontána vyhotovená v rokoch 1721 – 1727. Skladá sa z kamennej nádrže, ktorá je vyzdobená štyrmi chrličmi vody a štyrmi sochami atlantov, ktorí podopierajú veľkú kamennú mušľu. Z nej vystupuje podstavec, na ktorom stojí plastika biblického Samsona bojujúceho s levom. Pri celkovej rekonštrukcii v roku 1999 bola fontána opatrená farebným osvetlením a všetky sochy boli nahradené kópiami. Originály sú vystavené na radnici.

Námestie lemuje 48 pôvodne gotických domov, ktoré neskôr prešli renesančnou a barokovou prestavbou. Všetky domy majú podlubie, takže okolo námestia sa môžete prechádzať aj pri nepriazni počasia.

Dominantou námestia je radnica s tromi vežami. V najvyššej, strednej veži je umiestnená zvonkohra, ktorú tvorí

**České Budějovice,
nové prístavisko na Vltave.**
FOTO - © ARCHIV MĚSTA ČESKÉ BUDĚJOVICE

16 zvončekov hrajúcich až 80 hudobných motívov.

V interiéri je najhonosnejšou miestnosťou obradná sieň, ktorej klenutý strop zdobí freska z roku 1730 znázorňujúca biblický Šalamúnov súd.

Pred vstupom do siene si pozrite aj veľký gobelín od maliara Cyrila Boudu, ktorý zobrazuje dominanty mesta. Žena držiaca škatuľku s ceruzkami a muž nesúci na pleci súdok piva upriamujú pozornosť na dva najvýznamnejšie vývozné artikly budějovického priemyslu, ceruzky Koh-i-noor Hardtmuth a pivo.

Z vyhliadkovej terasy na streche je pekný pohľad na centrum mesta. Od 1. júla až do 31. augusta sa budú počas pracovných

dní na radničnom nádvorí od 18. do 20. hodiny konať rôzne rozprávkové a hudobné predstavenia pre malých aj veľkých.

Každý, kto zavíta do mesta, by si nemal dať ujsť návštevu Čiernej veže, vysokej 72,25 metra, ktorá slúžila ako zvonica. Býval v nej strážnik, ktorý mal za úlohu sledovať mesto a okolie. V interiéri veže sa nachádza šesť zvonov, najväčší je Bummerin, ktorý váži 3,5 tony. Veža patrí k hlavným turistickým cieľom a to pre krásny výhľad z jej ochodze. Za zdolanie 225 prevažne drevených schodov rozhodne stojí.

Pri potulkách mestom sa zastavte aj v Juhočeskom múzeu na Dukelskej ulici. Expozične sa zameriava na juhočeský región, mapuje jeho históriu, kultúru i ľudové umenie. Okrem stálych expozícií múzeum usporadúva pravidelne krátkodobé tematické výstavy, uskutočňuje prednášky, koncerty a ďalšie kultúrno-vzdelávacie programy.

Všetci tí, ktorí holdujú pivu, určite vedia, že v meste sa nachádza známy pivovar Budweiser Budvar. Pivo sa v ňom varí už od roku 1895. Pri prehliadke pivovaru

sa môžete na vlastné oči presvedčiť, ako sa snúbi dlhoročná tradícia s modernými technológiami a rodí sa tu chuť slávneho piva. Pri zhruba hodinovej prehliadke, ktorou vás prevedie sprievodca s odborným výkladom, uvidíte celý proces výroby piva. Prehliadková trasa vás zavedie aj k dvom studniam, z ktorých sa z hĺbky 300 metrov čerpá voda nevyhnutná na varenie piva. Nahliadnete do varne a v pivniciach ochutnáte čerstvo načapované pivo z pivovarských tankov. Uvidíte aj to, ako sa pivo plní do rôznych obalov, ako sa fľaše umývajú, naplňajú, lepia sa na ne etikety, zátokujú a balia.

V návštevníckom centre si môžete pozrieť aj multimediálnu expozíciu s názvom Príbeh budějovického piva. Expozícia interaktívne vykresľuje dejiny pivovarníctva v Budějoviciach. Konajú sa tu aj pravidelné prehliadky, na ktoré je najlepšie rezervovať si termín vopred na stránke pivovaru.

Ak sa budete v meste zdržiavať medzi 1. – 6. júlom, vydajte sa na multižánrový hudobný festival Múzy vo vode, odohrávajúci sa na Sokolskom ostrove na sútoku riek Vltavy a Malše v strede mesta. Ďalším zaujímavým podujatím bude 5. – 6. augusta pri Raben-

České Budějovice – Čierna veža.

FOTO - © PAVOL URBÁNEK

štejskej veži a na Piaristickom námestí aj Juhočeský jazzový festival.

V meste aktuálne na jar pod Dlouhým mostom v centre mesta otvorili aj prístavisko pre malé lode, ktoré môžu domáci aj turisti využívať pri svojich voľnočasových aktivitách na Vltave. Táto vyše 250 metrov dlhá prístavná hrana sa stala súčasťou Vltavskej vodnej trasy, ktorou sa dá

rieka splavovať až k Orlickej priehrade a aj ďalej smerom na Prahu.

CYKLISTICKÝ RAJ

Južné Čechy sú pretkané hustou sieťou cykloturistických ciest a chodníkov v celkovej dĺžke takmer 5000 kilometrov. Môžete sa vydať po cyklotrasách pozdĺž tokov juhočeských riek Vltavy, Otavy, Volyňky, Lužnice a Nežárky alebo si vyskúšať svoju zdatnosť pri zdolaní cyklochodníka železnej opony Eurovelo 13.

Ochudobnené tu nezostanú ani rodiny s deťmi, pre ktoré je vhodný napríklad rovinatý kraj rybníkov na Třeboňsku alebo v okolí Hlubokej nad Vltavou. Pohodovú jazdu krajinou si užijú aj seniori, pre nich je pripravená sieť požičovní elektrobicyklov so zvýhodnenými cenami.

Vyskúšať môžete napríklad Vltavskú cyklotrasu, ktorá vás prevedie pozdĺž toku rieky od jej prameňa až po miesto, kde sa stretáva s riekou Labe. Cyklotrasa meria celkovo 456 kilometrov, z toho má 295 kilometrov v Juhočeskom kraji a je súčasťou medzinárodnej trasy EuroVelo 7. Trasa vedie od obce Kvilda na Šumave popri

BP 220874

LETO plné zážitkov

Ani tento rok sa v Budějoviciach nebudete nudiť. Mesto si pre svojich návštevníkov pripravilo nabitý program. Na svoje si prídu milovníci multižánrových festivalov, koncertov, výstav, pouličného umenia, ale aj aktívneho oddychu. K už tradičným akciám, ktoré sú s mestom neodmysliteľne späté, sa tento rok pridajú aj niektoré nové a neopozerané. Skrátka na Budějovice Vám len jeden deň stačiť nebude. Na jednom mieste tu nájdete krásnu prírodu s náučnými chodníkmi. Dobré jedlo a pitie vo vyhlásených reštauráciách, bistrách a kaviarňach. Tajomné pamiatky opradené pútavými príbehmi. Poznáte napríklad tu o Bludnom kameni alebo o Železnej panne? Ale hlavne jedinečné kultúrne podujatia, ktoré stoja za to navštíviť.

Príďte sa presvedčiť sami. Festival „Leto v meste“ štartuje v júni a už na štarte pôjde na plný plyn.

PROGRAM:

16. 6. – 30. 9. Umenie v meste

15. ročník videckej výstavy umeleckých diel profesionálnych sochárov

1. 7. – 6. 7. Múzy na vode

Tradičný hudobný festival na vodnej hladine

14. 7. – 25. 8. Hudobné večery na námestí

Séria koncertov na námestí pod šírým nebom

5. 8. – 6. 8. Juhočeský jazzový festival

Hviezdy jazzu pod letnou oblohou

25. 8. – 30. 8. Zem Živitelka

Už 48. ročník medzinárodného agrosalónu

26. 8. – 27. 8. Mesto ľuďom ľuďia mestu

Obľúbený street festival pre celú rodinu

9. 9. South Bohemia Classic 2022

Prehliadka a závody automobilových veteránov

Viac na www.budejce.cz

**TURISTICKÉ
INFORMAČNÍ CENTRUM**

náměstí Přemysla Otakara II. 1/1

370 01 České Budějovice, tel.: 386 801 413

Email: info@cb-budejce.cz

www.budejce.cz

České Budějovice

Cyklotrasa Vltava – Lipno – Frymburk.
FOTO - © JCCR

Třeboňský rybník Svet.
FOTO - © JCCR

Lužnická cyklotrasa.
FOTO - © JCCR

Zámek v Třeboni.
FOTO - © JCCR

Bikepark Lipno.
FOTO - © TOM RUCKY

Lipne, cez Rožmberk, Český Krumlov, České Budějovice, Hlubokú nad Vltavou, Týn nad Vltavou, Orlik až k Prahe. Tešiť sa môžete na malebnú krajinu a zvlnený terén. Na trase prevažuje asfalt aj kamienkové úseky a je bezpečne a pohodlne zjazdová aj na trekovom bicykli.

K najkrajším úsekom patrí takmer desať kilometrov dlhý úsek cyklotrasy Jazerná z Frymburku na hrádzu nádrže Lipno, ktorá ponúka nádherné výhľady na jazero, cestné hojdačky, zákruty, krátke stúpania a bezpečné malé zjazdy.

Ďalšou zaujímavou je Lužnická cyklotrasa, ktorá kopíruje rieku Lužnicu, vedúcu z Novohradských hor na juhu Čiech, cez Třeboňsko a vlieva sa do Vltavy. Rovinatý charakter tejto časti južných Čiech je doslova prešpikovaný romantickými a známymi juhočeskými rybníkmi okolo Třeboně a ako stvorený pre vyznávačov cykloturistiky.

Jednotlivé etapy trasy zvládnu aj rodiny s deťmi, keďže ide o nenáročnú, miestami stredne náročnú trasu a terén. Necelá polovica trasy vedie mimo motorovej dopravy, zvyšok cyklisti idú málo frekventovanými cestami tretej triedy.

LIPNO

Ak obľubujete letnú dovolenku pri vode so všetkým, čo k tomu patrí, určite by ste sa

Pláž Lipno.
FOTO - © ČESKÉ BUDĚJOVICE ČIERNÁ VEŽA

mali vydať na Lipno, obľúbenú rekreačnú oblasť pri Lipenskej nádrži. Keďže jej brehy majú celkovo takmer 150 kilometrov, priestor na objavovanie obľúbených miest na kúpanie je tu obrovský.

Vyskúšať môžete napríklad pláž v Lipne nad Vltavou, ktorá sa tiahne po celej dĺžke obce a rozdelená je len Marinou. Nájdete tu upravenú trávnatú pláž s pieskom, postupným vstupom do vody a k tomu detské ihriská, požičovne lodí a vodných bicyklov. Úplne unikátna piesočná pláž sa nachádza naproti hlavnej pláži na Králičom ostrove.

Ďalšia pláž vo Frymburku je z väčšej časti trávnatá, dole pri vode potom piesočná s postupným vstupom do vody a ponúka všetko zázemie pre skvele strávený letný deň. Nájdete tu občerstvenie s kvalitnou kuchyňou, ihrisko na plážový volejbal aj veľké detské ihrisko s množstvom atrakcií a lezeckou vežou. Vo Frymburku v kem-

pe si môžete požičať loďku, vodné bicykle alebo napríklad aj vybavenie pre windsurfing. Požičovňa lodí Frantál sa nachádza v kempe Frymburk, priamo na frymburskej pláži je požičovňa Lipno Centrum, ktorá ponúka elektročlny, vodné bicykle i plachetnice.

Jednou z najobľúbenejších pláží na celom Lipne je piesočná pláž Windy Point s koktailovým barom a skvelým bistro, kde si budete pripadať ako v Karibiku. Plocha pláže je 3000 m² a návštevníkom ponúka kompletne zázemie: sprchy, WC, uzamykateľné skrinky, prezliakareň, požičovňu plážového vybavenia, ihrisko na plážový volejbal, požičovňu paddleboardov, vodných bicyklov a lodiek.

Podľa mnohých je najkrajšou plážou na Lipne tá v Hornej Planej. Široká piesočná pláž má veľmi jemný piesok a je lemovaná trávou. Pláž má všetko vybavenie – prezliakareň, toalety, ihrisko na plážový volejbal, minigolf, požičovňu vodných bicyklov a občerstvenie s koktail barom.

Jedným z najväčších lákadiel tejto rekreačnej oblasti je aj Chodník v korunách stromov. V súlade so súčasnými trendmi je chodník bezbariérový, pohodlný pre kočíky, vozičkárov i seniorov. Takmer dva metre široká drevená lávka s masívnym zábradlím vedie až 24 metrov nad zemou a je zakončená vyhladkovou vežou s toboganom. Na trase nájdete lanové prvky a rôzne adrenalínové radovánky.

Kultúrne leto

v južných Čechách

Medzinárodný hudobný festival Český Krumlov

15. 7.–6. 8. 2022

Festival vážnej hudby s 30-ročnou tradíciou za účasti svetových hviezd a miestom konania s jedinečným genius loci (špecifická atmosféra spojená s miestom konania).

www.festivalkrumlov.cz

Historické slávnosti Jakuba Krčína, Třeboň

22.–23. 7. 2022

Skupiny historického šermu a tanca, artisti, sokoliari, ukážky remesiel, historické súťaženie, koncerty, remeselný trh, slávnostné sprievody mestom, rozprávky pre deti a ohňostroji.

www.itrebon.cz

Mesto l'udom – l'udia mestu, České Budějovice

26.–27. 8. 2022

Multižánrový festival – akrobati, speváci, muzikanti, herci, artisti, maliari, kuchári, baristi, kaderníci, kvetinári, návrhári, architekti a športovci v uliciach centra Českých Budejovic.

mestolidemlidemestu.cz

Medzinárodný gajdošský festival, Strakonice

25.–28. 8. 2022

Tradičný festival v meste gajdošov, prehliadka českých a zahraničných gajdošských súborov, sprievod mestom, jarmok, bohatý program v areáli hradu, v letnom kine, v pivovare a v uliciach mesta.

www.dudackyfestival.cz

Táborské stretnutia, Tábor

16.–18. 9. 2022

Historický festival – stredoveký jarmok, žobrácka ulička, historický šerm, koncerty stredovekej a súčasnej hudby, rytiersky turnaj na koňoch, divadlá pod holým nebom, ohňostroji, výstavy, hry a súťaže pre deti.

taborskasetkani.eu

Otáčavé hl'adisko v Českom Krumlove počas celého leta

Populárna letná scéna Juhočeského divadla v záhrade zámku v Českom Krumlove. Program a vstupenky nájdete na webe

www.otacivehlediste.cz

Ďalšie tipy na kultúrne akcie, zaujímavé miesta a turistické ciele nájdete na našom webe www.jiznicechy.cz alebo na sociálnych sieťach [f](#) jižní Čechy [@jiznicechy](#)

 Jižní Čechy
opravdová láska

Chodník Českou Kanadou hrad – Landštejn.

FOTO – © TURISTICKÁ OBLAST ČESKÁ KANADA

Vltavská vodná trasa.

FOTO – © JCCR

Nájdete tu aj lesný svet Kráľovstvo lesa s lanovkami, povrazovými zostavami, stromovým mestečkom, preliezačkami, hojdačkami, domčekmi pre deti, hradmi, kolotočmi, pieskoviskami aj šmyklavkami.

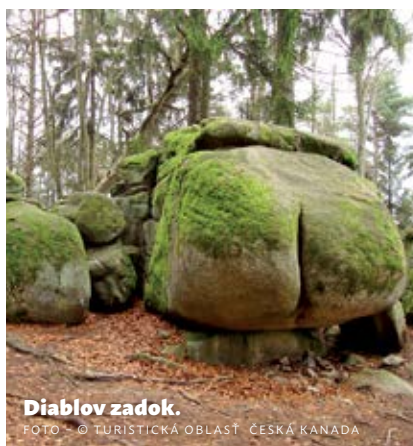
Bikeri si môžu vyskúšať adrenalinové jazdy na klopových zákрутách, terénnych vlnách, laviciach, kamenných poliach a drevených lávkach v Bikeparku Lipno. Čakajú na nich 1,8 km dlhá modrá trať a 1,2 km dlhá červená trať. Pohodlná preprava bicyklov je zabezpečená na štvorsedačkovej lanovke.

Okrem toho môžete vyskúšať aj lanový park, jazdy na zjazdových kolobežkách, prípadne aj dve skvelé bobové dráhy v areáli Bobovka.

PEŠIA TURISTIKA

Celý región pretína hustá sieť značených kratších aj dlhších peších trás. Či už sa vydáte do hustých lesov, na horské hrebene Šumavy, na pohodovú prechádzku okolo rybníkov a riek, alebo za objavovaním histórie juhočeských hradov a zámkov, určite si to užijete.

Zaujímavou trasou je chodník údolím rieky Lužnice, ktorý sa v roku 2019 dostal aj na zoznam najlepších peších chodníkov Európy. Dlhý je 55 km a je rozdelený do štyroch denných etáp. Začína sa v obci Planá nad Lužnicou a prevedie vás okolo starých mlynov a zrúcanín a historickými mestami Tábor a Bechyně. Na chodníku nájdete celkovo 19 informačných panelov s kvízovou otázkou, na ktorej správnu odpoveď nájdete na nasledujúcom informačnom paneli.

Diablov zadok.

FOTO – © TURISTICKÁ OBLAST ČESKÁ KANADA

Ďalšou atraktívnou trasou je peší chodník Českou Kanadou, oblasťou, ktorá sa rozkladá medzi južnými Čechami a západnou Moravou. Celkovo meria 118 kilometrov a vďaka charakteru krajiny je rozdelený do ôsmich etáp. Začína sa v Jindřichovom Hradci a vedie až do Dačíc.

Každá z ôsmich denných etáp je niečím špecifická. Na začiatku chodníka na vás čaká cesta okolo meandrov Hamerského potoka a Henrichského údolia. Odtiaľ sa okolo najvyššieho bodu Jindřichohradecka vydáte do Novej Bystřice a ďalej cestami okolo majestátnej zrúcaniny hradu Landštejn. Zo Starého Mesta pod Landštejnou vás prevedie okolo bizónskej farmy v Rožnove, k rybníku Zvůle a potom k rozhladni U Jakuba a balvanu Diablov zadok.

Pri ceste ďalej od kaštiela v Českom Rudolci spoznáte aj miesta, kde pôsobil tunajší slávny lúpežník Grasel, aj archeologické vykopávky na Pfaffenschlagu pri Slavoniciach. Odtiaľ už vás čaká posledný úsek vedúci po náučnom Vydrom chodníku

až do Dačíc. Určite sa zastavte aj na miestnom zámku, kde sa dozviete, ako práve tu vznikla napríklad prvá kocka cukru na svete.

RAFT ČI KANOE?

V Čechách je vodáctvo mimoriadne obľúbené. Či už na rafte, kajaku, či kanoe, splaviť jednu z juhočeských riek je skrátka povinnosť. Medzi najobľúbenejšie ciele v južných Čechách patria rieky Otava, Lužnica alebo tradične najobľúbenejšia Vltava, ktorá preteká krásnou prírodou Šumavy.

Pozdĺž Vltavy nájdete aj množstvo kempov, reštaurácií a požičovní všetkého vybavenia, takže si nemusíte nič vozíť so sebou a rovno môžete vyraziť za dobrodružstvom. V rámci 98 kilometrov dlhej vodnej trasy rieky Vltavy sa môžete plaviť z centra Českých Budějovic cez Hlubokú nad Vltavou do Týna nad Vltavou a ďalej až do Kolodějov nad Lužnicí, kde môžete navštíviť aj krásny zámok Mítrowicz.

Najobľúbenejší úsek je medzi Vyším Brodom a obcou Boršov, vhodný tak pre začiatočníkov, ako aj pre skúsenejšie posádky. Na celej trase na vás čaká množstvo perejí a hatí, krásne prírodné scenérie a bohatstvo pamiatok, ako napríklad kláštor Vyší Brod, hrad Rožmberk, Český Krumlov, kláštor Zlatá Koruna a zrúcanina hradu Dívčí kámen.

Skvelým zážitkom je ubytovanie na vode v krásnych hausbótoch, s ktorými sa môžete prepravovať a každú noc tráviť niekde inde. Takisto si môžete požičať menšie loďky, rafty, kajaky či paddleboardy a vydať sa sami za dobrodružstvom.

Ještěd.

FOTO - © MAROŠ PUČEK

Zákupy.

FOTO - © SHUTTERSTOCK PECOLD

Liberecký kraj

Na severe Čiech sa môžete vydať na slávny vysielateľ, spoznať krehkú krásu skla, šperkov či bižutérie a prezrieť si aj krásne zámky.

JEŠTĚD

Horský hotel a vysielateľ Ještěd na vrchole rovnomennej hory je symbolom Libereckého kraja a svojou polohou v 1012 metroch nadmorskej výšky zároveň dominantou severných Čiech. Ponúka nielen úchvatné pohľady po krajine a okolí, pokiaľ sa môžeme aj samotnou monumentálnou stavbou siahajúcou až do oblakov.

Táto česká stavba 20. storočia je vydarenou ukážkou súčasnej architektúry a bola ocenená prestížnou cenou Medzinárodnej únie architektov. V internetovom hlasovaní, na ktorom sa zúčastnilo asi milión ľudí, sa umiestnil medzi siedmimi divmi Česka.

V jeho útrobách sa nachádza reštaurácia s kapacitou zhruba 200 osôb a hotel s niekoľkými izbami. Táto nadčasová stavba, postavená v rokoch 1966 – 1973, nahradila niekdajšiu kamennú budovu s vyhladkovou vežou, ktorá tu stála od roku 1907 až do roku 1963, keď ju zachvátil požiar a vyhořela. K tomuto takmer 100 metrov vysokému a 33 metrov širokému vy-

sielatlu sa môžete vydať buď po svojich, alebo sa sem vyveziete autom.

ZÁKUPY

Zámok Zákupy kedysi vlastnili viacerí významní šľachtickí majitelia, až sa v roku 1805 dostal do rúk toskánskej vetvy habsburského rodu. Plánovali tu zriadiť rezidenciu Napoleonovho syna Orlíka, ktorého matka bola sestrou rakúskeho cisára Ferdinanda V. Orlík však Zákupy nikdy nenavštívil, lebo ako 21-ročný umrel vo Viedni na tuberkulózu. Zámok prešiel do rúk cisára Ferdinanda I. Dobrotivého, ktorému po svojej abdikácii v roku 1848 slúžil ako letné sídlo.

V roku 1876 sa na zámku odohralo stretnutie cisára Františka Jozefa I. a ruského cára Alexandra II. Niekoľkokrát sa tu zdržiaval aj korunný princ Rudolf so svojou manželkou Štefániou Belgickou. V roku 1900 sa v zámockej kaplnke konal kontroverzný sobáš následníka trónu Františka Ferdinanda d'Este s grófkou Žofiou Chotkovou.

V roku 1918, po zániku monarchie, prešiel zámok do vlastníctva československého štátu. Dnes ponúka prehliadku cisárskych salónov z polovice 19. storočia. Uvidíte takmer 160 rokov staré papierové tapety, lustre, garníže, závesy a nábytok s pôvodnými poťahmi. Dokonca tu uvidíte aj prvý zámocký výťah v Čechách, postavený pre Ferdinanda Dobrotivého. V roku 1919 sa tu narodila aj Meda Mládková, známa česká zberateľka umenia, mecenáška a zakladateľka stredo európskej galérie moderného umenia Museum Kampa v Prahe.

LASVIT AJETO

Región láka návštevníkov aj na tradičné sklárstvo a šperkárstvo, ktoré je pre tento kraj typické už po stáročia. Oblasť, ktorá spája množstvo tunajších manufaktúr, múzeí aj galérií sa nazýva aj Crystal Valley – Krištáľové údolie, a je dnes svetovým pojmom. Môžete navštíviť viaceré dielne a oboznámiť sa aj s výrobou a históriou sklárskych produktov.

Ajeto Lindava.
FOTO - © MAROŠ PŮČEK

Ceny Thálie a Tour de France.
FOTO - © LASVIT AJETO

Lasvit Nový Bor – Sklenený dom.
FOTO - © LASVIT

V obci Lindava vyrástla v roku 1994 na základoch starej textilnej továrne sklárne AJETO. Umelecké diela z nej zdobia popredné svetové galérie, luxusné stavby aj mnoho domácností. A vznikajú tam aj prestížne ceny pre víťazov Tour de France, Brit Award a Thálie.

Sklárne s hutou si môžete pozrieť aj zblízka a pri odbornom výklade na vlastné oči uvidíte, ako sa žeravá tekutá hmota v rukách sklárov mení na krehkú krásu. Kto neodolá, môže si ich prácu vyskúšať a vytvoriť svoje prvý exkluzívny sklenený výrobok.

Srdce sklárne predstavuje šesťpanvová taviaca pec vykurovaná zmesou zemného plynu a kyslíka. Každý sklár má pri nej v danom čase vlastnú úlohu a svoje miesto. Roztavené sklo s teplotou približ-

ne 1200 stupňov sa naberá z pece na písňaly tak dlho, až ho je dostatočné množstvo a potom sa pomocou fúkania a foriem tvaruje.

Okrem drobných vecí ako svietniky, poháre či vazy tu vznikajú aj obrie kusy. Najväčšia vyfúknutá sklenená guľa má priemer 63 centimetrov a najdlhší výrobok meria asi päť metrov.

Názov AJETO sklárni vymyslel jeden z jej zakladateľov, svetový sklársky výtvarník, architekt a dizajnér Bořek Šípek. Jeho diela sa nachádzajú v zbierkach popredných múzeí po celom svete a zdobia aj rezidencie Billa Gatesa, Micka Jaggera či japonského cisára. Dizajnoval aj parížske butiky Karla Lagerfelda, tokijský obchodný dom Ginza, holandské múzeum moderného umenia v Den Bosch a spo-

lupracoval aj so svetovými porcelánkami Sèvres a Rosenthal. Takisto bol počas prezidentovania jeho priateľa Václava Havla hlavným architektom Pražského hradu, kde pracoval na obnove hradných interiérov.

Od roku 2017 je sklárne AJETO súčasťou slávnej českej dizajnovej a sklárskej spoločnosti Lasvit, výrobcu svetelných inštalácií, zbierok ready-to-shine a skla pre architektúru. Lasvit spolupracuje s mnohými známymi svetovými dizajnérmí a ich inštalácie svietia v hoteloch, bankách, súkromných rezidenciách či v interiéroch luxusných výletných lodí po celom svete.

Medzi ich výtvy patria obrovské sklenené lustre pre metro v Dubaji či deväťmetrová plastika s 800 „padajúcimi“ sklenenými lístkami pre interiér parížskeho hotela Peninsula.

Firma vyrobila aj najväčší šperk na svete, dva krištáľové draky, ktoré visia v luxusnom hoteli Imperial Pacific v Tichomorí. Každý je dlhý 32 metrov, váži 20 ton a ich telá zdobia kovové šupiny s ručne vpletanými brúsenými krištáľmi v počte 2,5 milióna.

Spoločnosť sídli v Novom Bore v dvoch neobyčajných novostavbách – Čiernom a Sklenenom dome. Čierny dom bol postavený na skúšobné montáže sklenených inštalácií a Sklenený dom môže po zotmení svietiť ako pomyselný maják sklárstva. Autori projektu Jiří Opočenský a Štěpán Valouch získali za rekonštrukciu a dostavbu sídla firmy v roku 2020 hlavnú cenu Českej ceny za architektúru.

Pačinek Glass.
FOTO - © MAROŠ PUČEK

Pačinek Glass.
FOTO - © MAROŠ PUČEK

Pačinek Glass – sklenená záhrada.
FOTO - © MAROŠ PUČEK

Rautis – perličkové ozdoby.
FOTO - © RAUTIS

PAČINEK GLASS

Známú sklárňu Pačinek Glass nájdete aj v dedine Kunratice u Cvikova. Vyrábajú ručne tvarované a fúkané sklo, rôzne sklenené plastiky, zvieratá, vázy, misy a množstvo ďalších produktov. Jirí Pačinek, jeden z najvýznamnejších súčasných umeleckých sklárov svetovej scény, ponúka možnosť nahliadnuť do svojej sklárne, ktorá bola otvorená v roku 2015. Súčasťou sklárne nie je len tradičná huta, kde môže návštevník zblízka pozorovať prácu majstrov ručnej výroby, prípadne si ju vyskúšať, ale aj brusiareň, kde sa výrobky opracovávajú tradičnými metódami.

Okrem toho si v areáli môžete prezrieť aj Krištáľovú záhradu s množstvom zaujímavých výtvorov zo skla rozmiestnených po jej areáli. Zároveň ich diela môžete obdivovať aj v susednom kostole, ktorými ho v rámci výstavného projektu Krištáľový chrám vyzdobili. Cieľom výstavy je prezentovať moderné sklo v historickom duchovnom objekte a navyše prispieť k jeho postupnej rekonštrukcii.

Tunajší sklári sa môžu pochváliť aj tým, že vytvorili krištáľový relikviár pre pápeža Františka či repliku vyše metrovej vázy pre kráľovnú z Bhutánu, ktorá sklárňu navštívila aj osobne a jej výrobu sledovala.

NOVOSAD & SYN

V Harrachove sa môžete vybrať do sklárne Novosad & syn, ktorá je najstaršou nepretržite fungujúcou sklárňou na

Produkty Sklárne Novosad.

FOTO - © SKLÁRŇA A MINIPIVOVAR NOVOSAD

svete založenou na začiatku 18. storočia. Po revolúcii v roku 1993 sklárňu kúpil František Novosad, ktorý už mal so sklárstvom predtým bohaté skúsenosti a vlastní ju dodnes. Všetko je takmer v pôvodnej podobe a plne funkčné. Dokonca sa tu nachádza aj najstaršia brusiareň skla na svete, kde dodnes brúsia sklo na kotúčoch z prírodných kameňov a nie na diamantoch.

Navštíviť môžete aj sklárske múzeum, ktoré sa nachádza v najstaršej budove v meste, v takzvanom Panskom dome vedľa sklárne. Zbierky obsahujú zhruba 5000 exponátov, dokonca aj 300 rokov staré veci. Sortiment výroby sklárne No-

vosad tvorí predovšetkým luxusné nápojové a úžitkové sklo a krištáľové lustre.

V roku 2002 bol priamo v areáli sklárne pristavený minipivovar s reštauráciou. Tu sa naskytá vyhládka do hutníckej haly s pecami a tak návštevníci reštaurácie môžu vidieť sklárov pri práci. Návštevníci si pozrú proces ručnej výroby skla, môžu si vyfúknuť vlastný výrobok a zároveň sa oboznámiť aj s varením kvasnicového piva, ktoré môžu aj ochutnať.

RAUTIS

Ak vás zaujíma, ako sa vyrábajú perličkové vianočné ozdoby, navštívte tradičnú ručnú výrobu vianočných ozdôb zo sklenených perál v manufaktúre Rautis v obci Poniklá. Preslávila ju výroba sklenených dekorácií na vianočné stromčeky, venujú sa jej už viac ako sto rokov.

Poniklá je jediným miestom na svete, kde sa dodnes zachovalo toto remeslo. Vyrábajú tu napríklad hviezdičky, košičky, vejáriky, kanvičky, lietadlá, lokomotívy či kočičky, ktoré sú žiadaným zberateľským artiklom po celom svete.

Počas exkurzie môžete nahliadnuť do jej dielni a pozorovať zručnosť všetkých rúk, ktorými musí perlička prejsť, než sa dostane na hotovú ozdobu. Fúkanie perál, striebrenie, máčanie do farieb, maľovanie, rezanie a splietanie vianočných ozdôb je výhradne ručnou prácou a v roku 2020 si vyslúžilo aj zápis do prestížneho zoznamu UNESCO. Návštevníci

Jablonecká bižutéria.

FOTO - © MAROŠ PUČEK

Múzeum skla a bižutérie Jablonec.

FOTO - © MAROŠ PUČEK

Výstava WoW Jablonec.

FOTO - © MAROŠ PUČEK

Frýdlant.

FOTO - © SHUTTERSTOCK

sklárne majú možnosť si ozdoby nielen kúpiť, ale v tamojšej tvorivej dielni si ich aj skúsiť vyrobiť.

JABLONEC NAD NISOU

Krehkú krásu skla, bižutérie a šperkov nespoznáte v žiadnom inom českom meste tak zblízka ako práve v Jablenci, kde už od 16. storočia rozvíjajú sklárske a šperkárске tradície.

Hlavným turistickým lákadlom mesta je Múzeum skla a bižutérie. Jeho expozície prezentujúce príbehy bižutérie a českého skla dopĺňa aj unikátny súbor historických šperkov a odevných doplnkov zo zbierky Waldes. Uvidíte aj veľkú kolekciu gombíkov jedinečných vzorov, v minulosti populárne céčka, korálikové závesy, kolekciu navrhnutú v roku 1913 pre následníka rakúskeho trónu Františka Ferdinanda d'Este, toaletné lisované a brúsené sklo z medzivojnového obdobia či výber z produkcie luxusnej rakúskej značky Riedel.

Múzeum sa pýši aj novou prístavbou

v tvare brúseného skleneného krištáľu. Aktuálne je otvorená nová stála expozícia vianočných ozdôb WoW – Svet zázrakov. Vystavuje sa v ňom najväčšia verejná zbierka vianočných sklenených ozdôb na svete. Napríklad aj tých z Rautisu. Uvidíte rôzne ozdoby v tvare hviezdíčiek, dedov Mrázov, klaunov, zvončeky, vianočné gule aj vtáčiky.

FRÝDLANT

Frýdlantský hrad a zámok je ozajstným klenotom severných Čiech. Patril viacerým významným rodom, medzi ktorými bol aj známy vojvodca Albrecht z Valdštejna. Po jeho smrti v roku 1634 hrad a zámok získala rodina Clam-Gallas, ktorá ho vlastnila až do roku 1945. Pre turistov bol sprístupnený už v roku 1801, čím sa stal prvým hradným múzeom v strednej Európe.

Hrad a zámok ponúka návštevníkom dva prehliadkové okruhy. Prehliadková trasa Horným hradom zoznami návštevníkov so všetkými rodmi, ktoré Frýdlant

v priebehu siedmich storočí vlastnili. Ceľej trase dominuje veľká rytierska sála s rodovou galériou, hodovná sieň aj zbierka uniforiem, medzi ktorými vyniká dokonale zachovaná uniforma maršala Radetzkeho.

Prehliadka bohato zariadeného zámku zase návštevníkov oboznami so životom jeho posledných majiteľov. Začína sa na prízemí v zámockej kuchyni a cez reprezentatívne a súkromné izby pánskeho a dámskeho poschodia vedie až do podkrovia, ktoré bolo vyhradené deťom a služobníctvu. Prehliadku uzatvára návšteva krásnej zámockej kaplnky.

Medzi najkrajšie izby patrí Veľká jedáleň a Erbová sála, celé dámske poschodie a úplne ojedinelá, na tie časy veľmi moderná zámocká kúpeľňa, ktorá už niesla znaky spa centra.

Ďalší zaujímavý okruh je Zbrojnica, obsahujúca zbierku viac ako tisíc zbraní, kde medzi najcennejšie exponáty patria napríklad husitské zbrane a slávnostné delá. Uvidíte aj bohatú zbierku muškiet vrátane zbraní z Orientu. Prehliadku zakončí návšteva hradnej veže s možnosťou vyhlídky.

**Nad českým
tradičním
aj moderným sklom
budete žasnúť**

Naše tradičné remeslá rozvíjame
aj v súčasnom modernom svete.

Príd'te obdivovať
českú klasickú
aj modernú
architektúru

Nechajte sa očariť bohatou invenciou
našich architektov.